

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, RUGSĖJIS – SEPTEMBER 6, 1989

Nr. 173

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Senatoriaus viešas laiškas Baltijos tautoms

Washingtonas. — JAV Senato Užsienio santykių komiteto vyriausiasis mažumos — respublikonų partijos narys senatorius Jesse Helms pasiūlė Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautoms Hitlerio-Stalino pakto penkiasdešimtųjų metinių progą šį pareiškima.

Nuo šios dienos 1939 metais Pabaltijo žmonės Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje yra komunizmo ir Josifo Stalino darbų belaisviai. Prieš 50 ilgų metų rugpjūčio 23 dieną dviejų didžiausių 20-tojo amžiaus tironų emisarai Molotovas ir Ribbentropas pasirašė nacių-sovietų nepuolimo paktą, kuriuo nepriklausomos valstybės be jokio sąžinės graužimo buvo pasidalintos gobšiu Stalino ir Hitlerio rankų.

1939 m. rugpjūčio 23 d. nepriklausomos Pabaltijo šalys Estija, Latvija ir Lietuva buvo sunaikintos paprastu Josifo Stalino ir Hitlerio susitarimu. Hitlerio-Stalino paktas atvėrė kelią į Pabaltijo šalis Raudonosios armijos kareiviams. Okupacinės Sovietų Sąjungos pajėgos užėmė Pabaltijo valstybes, tačiau prieš penkiasdešimt metų atvykę sovietai nesugebėjo nugalėti nepriklausomybės dvasios, gyvuojančios Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių širdyse.

Metų metais nesilpnėjančiomis Pabaltijo žmonių pastangomis išsaugotas jų kultūrinis ir tautinis identitetas, nesiliaujantis priešinimasis priverstamam įjungimui į Sovietų Sąjungą. Štai kodėl Jungtinės Valstijos savo užsienio politika niekada nepripažino Sovietų užpajėjos tose žemėse.

Žmonėms teko dideli išbandymai, reikėjo pergyventi milžiniškus sunkumus Stalino laikais. Šimtai tūkstančių nekaltų vyrų ir moterų buvo išsiųsti į gulagus už tai, kad vertino laisvę ir pagrindines žmogaus teises.

Tačiau ir dabar Pabaltijo žmonės moka brangią kainą, nes jie negali kontroliuoti savo pačių šalies valdymo. Toli Maskvoje priimami nutarimai privėdė prie aplinkos užteršimo ir pavojų, kurie kenkia Estijos, Latvijos ir Lietuvos ekologiniam stabilumui. Pabaltijo kraštai atsisako būti nevykusios sovietų veiklos savartynu. Be to ir centriniai planuotojai iš Maskvos vadovaujama ekonomika virto chaosu ir parodo, kaip blogai veikia marksizmo-leninizmo modelis, palyginus su laisvosios rinkos modeliu.

Vakarietiška Pabaltijo žmonių dvasia negali sutikti gyventi su pūvančiais stalinizmo vaisiais. Dabar jau matome, kad Pabaltijo žmonės yra pasiryžę pakeisti savo, kaip sovietinių respublikų, likimą. Matome, kad jie vėl trokšta gyventi gerovėje klestinčiose, laisvė mylinčiose šalyse. Rytdienos nepriklausomų Estijos, Latvijos ir Lietuvos vadai formuojasi šiandien Pabaltijo žmonių kovoje. Iš tikrųjų, Liaudies frontų grupės drąsiai imasi naujų metodų pasiekti tikslams, kurie dar prieš ketelį metų atrodė neįmanomi.

Šiandien, 1989 m. rugpjūčio 23 d., Baltijos žmonės žengia didelį žingsnį nepriklausomybės kryptimi. Masinės taikingos demonstracijos šiandien parodys p. Gorbaciovui, jog sovietų

kariuomenei jau seniai laikas palikti Estiją, Latviją ir Lietuvą. Visame Pabaltijyje rengiami minėjimai parodo, kad Pabaltijo šalių žmonėms šiandien svarbiausia panaikinti slaptojų nacių-sovietų pakto protokolų pasekmes.

Kaip tik dabar Gorbaciovio režimas susiduria su esminiu prieštaravimu. Kaip jie gali pripažinti Hitlerio-Stalino pakto ir slaptojų protokolų egzistavimą, neatsakydami savo teigimo apie neginčijamą Sovietų Sąjungos teisę į Pabaltijo valstybes? TSRS Liaudies deputatų suvažiavimo komisija dabar ieško būdų paaikškinti 1939 m. įvykius, tačiau mėgina išvengti svarbesnio klausimo apie neteisėtą pakto pasekmes. Tačiau Pabaltijo žmonės ne taip lengva numaldyti. Juos visai teisėtai patenkins tik veiksmai, o ne žodžiai. Turi būti ne tik pripažintas Pakto egzistavimas, bet ir Raudonoji armija turi pasitraukti iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Tik pačiu paskutiniu metu ir tik nepaprastai didelio politinio spaudimo dėka Komunistų partijos Centro komiteto Tarpautinio skyriaus vedėjas p. Valentinus Falinas pripažino, kad protokolai egzistuoja. Dar pernai p. Falinas tvirtino, jog nacių-sovietų paktas ir slaptieji protokolai yra tik Vakarų fantazijos vaisius. Taip nėra.

Š.m. gegužės 18 d. aš Senatui pateikiau plačios apimties dokumentinius įkalčius iš Vokietijos Federacinės Respublikos Užsienio ministerijos ir Jungtinių Valstijų Nacionalinio archyvo, įrodančius, kad Stalino ir Hitlerio emisarai 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašė nacių-sovietų paktą ir slaptojus protokolus. Oficialios, patvirtintos mikrofilmų kopijos drauge su Kongreso bibliotekos paruoštais vertimais yra užregistruoti ir Užsienio santykių komiteto archyve.

Paskutinis žingsnis į nepriklausomybę gali būti žengtas tik tuomet, kai Sovietų Sąjungos vyriausybė pripažins neteisėtą pakto pasekmes. Leninas ragino viso pasaulio darbininkus nusimesti grandines. Pabaltijo tautos savo grandines galės nusimesti tik tada, kai komunizmas atleis savo mirtiną gniaužą. Tik tuomet žmonės vėl gyvens, dirbs ir klestės savo pačių demokratiškai išrinktų vyriausybių valstybėse.

Atėjo laikas visa naikinančias Stalino ir Hitlerio užmačias palikti istorijai. Laisvė mylintys žmonės Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, siekiantys savo tautų nepriklausomybės privalo nugalėti, kadangi jų reikalas teisingas. Senatorius Jesse Helms

Washington, DC
1989 m. rugpjūčio 23 d.

Protestas prie Baltijos krantų

Talinas. Tūkstančiai Baltijos krantų žmonių praėjusį sekmadienį susiėmė rankomis prie Baltijos jūros krantų protestu prieš gamtos užteršimą ir prieš Baltijos jūros marinimą, pranešė Reuterio žinių agentūra žaliųjų veikėjai. Tuo pačiu pranešama, kad padidėjo žaliųjų akcija Latvijoje, Lietuvoje ir

Vakarų Vokietijos parlamente kancleris Helmut Kohl, centre, taria žodį, prisimindamas 50 metų sukaktį, kai prasidėjo II Pasaulinis karas.

Vokiečiai po 50 metų

Bona. — Vakarų Vokietijos vadai savo kalbose paminėjo 50 metų sukaktį, kai 1939 m. Hitleris užpuolė Lenkiją ir prasidėjo II Pasaulinis karas.

Vokietijos parlamente kancleris Helmut Kohl apgailestaujančiai pareiškė, jog įvyko didelis vokiečių sukeltas sunaikinimas Vokietijos vardu ir deklaravo, kad atėjo tikras susitaikinimas su Lenkija, pirmąja pasaulio auka socialistinio rasizmo kare. Tačiau kancleris kalboje nebuvo aiškiai prisimintas teritorinis ginčas, kurį neseniai kai kurie vokiečių politikai išskėlė, kai buvo susilaikyta nuo bendros deklaracijos sienų ir ryšių klausimu. Jo kalba parodė, kaip AP agentūra praneša, politinį atsargumą, kai kalbama apie praeitį. „Hitleris norėjo, planavo ir sukurti karą“, pasakė kancleris. Dėl to nesą jokios abejonės.

Sutartis nepasirašyta

Vienas iš šių vasarą iškeltų klausimų yra Vokietijos-Lenkijos sienos klausimas, kurį pradėjo dešiniojo sparno politikai Vokietijoje. Jie sako, kad dabartinė siena dar nėra galutinai nustatyta, nes nėra formaliai pasirašyta sutartis. Todėl ir karo žaidžios dar neužėjusios. Manoma, kad ir finansinės paramos klausimas dabartinei Lenkijos demokratėjančiai tautai nebūsiąs lengvai sprendžiamas.

Karo žaidžios dar gyvos

Kancleris Kohl dėl šių priežasčių turėjo atsakyti numatytos „susigerinimo“ kelionės į Lenkiją. O dabar ir Vokietijos prezidentas Richard von Weizsäcker turėjo atsakyti dalyvavimo iškilmėse Varšuvoje.

Estijoje. Sekmadienio protestas buvo žaliųjų suorganizuotas. Baltijos gyventojai esą įsitikinę, jog Maskva visai nekreipia dėmesio į gamtos apsaugą Baltijos respublikose ir stato fabrikus, kurie teršia aplinką. Manoma, kad nuo sausio 1 d. respublikų vyriausybės turės daugiau teisių aplinkos švarinimo apsaugos kontrolėje.

kai Lenkija paminėjo Vokietijos invazijos sukaktį. Prez. von Weizsäcker tada buvo kareiviui ir dalyvavo invazijoje, kai jo brolis jau antrą karą dieną buvo nušautas. Vokietijos prezidentas pasiuntė laišką Lenkijos prezidentui gen. W. Jaruzelskiui, kuriame išreiškiamas draugystės lenkams ir kad nebus keliami teritoriniai ginčai.

Vokietijos parlamente buvo pasisakančių prieš tokį prezidento laišką lenkams. Gili nacių žaizda vis dar teberusena. Kancleris Kohl savo kalbą baigė, pasakydamas, kad Vakarų-Rytų konfliktą prisiminimas kelia naujas viltis, kad Vokietija bus sujungta į vieną valstybę.

Vokietijų susijungimas

Bona. — Amerikos ambasadorius Vernon Walters pasakė sekmadienį, jog vokiečių bėgimas iš Rytų Vokietijos į Vakarų parodo, kad yra nenormalu turėti dvi Vokietijas ir jis mano, kad abi Vokietijos susijungti neturėtų. „Prez. Bushas pasakė, jog kaip įvykiai vystosi, galima laukti net laisvų rinkimų, kad taikingai būtų pasiektas susijungimas“, kalbėjo amb. Walter per vokiečių radijo programą. Jis naujuoju ambasadoriumi Vokietijoje yra nuo balandžio mėnesio ir mano, kad Vakarai turėtų paruošti naują Marshallo stiliaus planą Rytų Europai. Persitvarkiusių komunistinių valstybių ekonomijai toks planas būtų vienintelė išeitis.

— Mažeikių naftos perdavimo gamykla, kuri priklauso TSRS naftos perdavimo ministerijai, ir italų imonė „Ekolita“ pasirašė sutartį, kuri per metus pagamins 350.000 tonų specialiai gero benzino pačioje Lietuvoje. „Ekolitos“ firma savo centrą turi Milane.

— Ukmergės rajono S. Nėries kolūkyje įvyko „Žydnincio vyšnios šakelės“ poezijos šventė. Joje pagerbtas šeštasis laureatas poetas Jonas Jakštas.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Edmundas Kasperavičius, raseinietis, baigęs Leningrade karo mokyklą, gerai kalbąs angliskai ir kiniskai, dirbęs Kinijoje ir Mongolijoje, kovojęs Afganistane, ten buvęs politinės informacijos patarėju, kai sugrįžo į Lietuvą, norėjo gauti tarnybą Vilniuje, bet jam neatsirado atitinkančios vietos. Tada jį pakvietė Maskva, sakydama: „jei taviškiai neduoda darbo Lietuvoje, atvažiuok pas mus“. Dabar jis dirba Maskvoje.

— Kaune literatūros muziejuje atidaryta senųjų periodinių leidinių paroda iš Juliaus Tamošiūno kolekcijų. Lankytojai gali pamatyti maždaug 1,600 pavadinimų leidinius — pradendant „Aušra“ ir baigiant komunistų „Darbo Lietuva“.

— Čekistų iš Suvalkijos Jona Simonaitį plačiai aprašo „Komjaunimo Tiesa“ gegužės 1 d. numeryje. Jis dalyvavo žymiose čekistų vedamose vylose, buvo daug kartų už savo veiklą apdovanotas, paaukštintas čekistų eilėse, dirbo Leningrade tarytoju, o vėliau buvo paskirtas į Tolimuosius Rytus ir paskutiniu metu dirbo pasienio kariuomenės specialaus skyriaus viršininko pavaduotoju, kol 1938 m. pradžioje buvo sušaudytas. Buvo gimęs Rutkiškių kaime, Vilkaviškio apskrityje.

— Kaune Lietuvos kultūros fondo klubas „Aukuras“ telkia lešas Vytauto Didžiojo paminklui atstatyti, kuris buvo skulptoriaus Vinco Grybo sukurtas ir 1932 m. atidengtas, bet 1951 m. sunaikintas. Paminklui atstatyti reikia 500.000 rublių. Paminklą numato atidengti 1990 m. liepos 15 d., minint 580 metų nuo Vytauto Didžiojo mirties.

Rietavas šiemet paminėjo 735 metų sukaktį. Pirmą kartą istorijos šaltiniuose minimas 1253 metais. O Zigmanto Vazos dekretu 1596 m. buvo įsteigta parapijos mokykla, viena seniausių mokyklų Žemaitijoje. 1792 m. Stanislovas Augustas suteikė Magdeburgo teises ir herba — bėgantį liūtą su kardu dantyse ir užrašu „Už tautą, karalių ir garbę“. Čia buvo įjungtas ir pirmasis telefonas Lietuvoje, kuris tada jungė Rietavą su Plunge, Salantais ir Palanga, o 1892 m. pastatė pirmą elektrinę Lietuvoje.

— Lietuvoje lankėsi Suvalkų vaivadijos komunistų delegacija pagal neseniai pasirašytą bendradarbiavimo sutartį su Lenkija. Penkiolika Lietuvos Komunistų partijos miestų ir rajonų komitetų glaudžiai bendradarbiaus su Suvalkų gminų komitetais. Jūs priėmė II partijos sekretorius Vladimiras Beriozovas. Lenkų svečiai lankėsi Anykščių, Prienų, Trakų ir Varėnos rajonų komitetuose.

— Lietuvos muzikos draugijos pernai įsteigtos premijos vokalistams už sėkmingiausią sezoną muzikinį darbą buvo paskirtos I. Milkevičiūtei ir V. Prudnikovui — pirmoji premija, ir A. Markauskui, S. Martinaiytei ir G. Gyliai — antroji premija.

— „Atgimimo bangos“ programoje buvo pareikšta, kad Lietuvos vyriausybės pareigūnai liguistai reaguoja į kritiką jos adresu.

„Mūsų pozicija aiški: suverenumas ir nepriklausomybė“

Vilnius. — „Atgimimas“, Sąjūdžio laikraštis, paskelbė trumpą pokalbį su Lietuvos Komunistų partijos vadovu Algirdu Brazausku rugsėjo 1 d.

Jame buvo liečiamas jo telefoninis pasikalbėjimas su Sovietų Sąjungos prezidentu ir partijos vadu M. Gorbaciovu. „Iki šiol jis palaikė Pabaltijo respublikų vadovybes“, sakė Brazauskas Romualdai Ozolui. Bet kadangi pabaltiečiai priėmė antikonstitucinius nutarimus, tai „ir jis draugu nebebūsiąs, pereinąs į kitą pusę. Buvo parengta ekonominio savarankiško koncepcija, bet respublikų vadovai, pagal jį, nesugebėjo užtikrinti normalios pertvarkos eigos. Sąjūdis peržengė visas ribas, nukrypo nuo išeities pozicijų. Reikia atsipeikėti. Jie neįsivaizduoja Pabaltijo ne federacijos sudėtyje“.

Latviai ir estai žada greitai vykti Maskvon, ir Brazauskas kalbėjęs dėl pasimatymo. Jei pokalbis būsiąs konstruktyvus, esą pasiryžęs susitikti ir su Sąjūdžiu. „Jam aišku. Ir tai pabrėžė ne kartą, jokio atsiskyrimo, iš Sąjungos neišeis jokia kaina, Vilkaviškio apskrityje“.

— Lietuvoje kultūros fondo klubas „Aukuras“ telkia lešas Vytauto Didžiojo paminklui atstatyti, kuris buvo skulptoriaus Vinco Grybo sukurtas ir 1932 m. atidengtas, bet 1951 m. sunaikintas. Paminklui atstatyti reikia 500.000 rublių. Paminklą numato atidengti 1990 m. liepos 15 d., minint 580 metų nuo Vytauto Didžiojo mirties.

Rietavas šiemet paminėjo 735 metų sukaktį. Pirmą kartą istorijos šaltiniuose minimas 1253 metais. O Zigmanto Vazos dekretu 1596 m. buvo įsteigta parapijos mokykla, viena seniausių mokyklų Žemaitijoje. 1792 m. Stanislovas Augustas suteikė Magdeburgo teises ir herba — bėgantį liūtą su kardu dantyse ir užrašu „Už tautą, karalių ir garbę“. Čia buvo įjungtas ir pirmasis telefonas Lietuvoje, kuris tada jungė Rietavą su Plunge, Salantais ir Palanga, o 1892 m. pastatė pirmą elektrinę Lietuvoje.

— Lietuvos muzikos draugijos pernai įsteigtos premijos vokalistams už sėkmingiausią sezoną muzikinį darbą buvo paskirtos I. Milkevičiūtei ir V. Prudnikovui — pirmoji premija, ir A. Markauskui, S. Martinaiytei ir G. Gyliai — antroji premija.

— „Atgimimo bangos“ programoje buvo pareikšta, kad Lietuvos vyriausybės pareigūnai liguistai reaguoja į kritiką jos adresu.

— „Vydūnistų“ rūpesčiu, kaip praneša Klaipėdos „Persitvarkymo naujienos“, Šilutėje buvo suorganizuotas Vydūno 120 gimimo metinių minėjimas. Kintuose atidarė vydūnistikos ekspozicijų paroda, pastatė paminklinį akmenį ten, kur gyveno didysis filosofas ir rašytojas Vydūnas.

kurių įstatymų priėmimo, kuriems dar nėra vieningos nuomonės, taip pat galėtų būti nukelta ir sesija. Jis sako, jog principinių pozicijų nekeičia, bet šiuo metu reikalinga lyg ir atsitraukti. Rusija išsiaiškinti rugpjūčio 23 dienos įvykius, kad Pabaltijys nori atsiskirti. Vyriausybė gaunanti daug pritarimo telegramų. Kritiškas momentas buvo neišvengiamas — dabar prasideda didžioji politika, samprotauja pokalbio metu ir R. Ozolas.

Reikia išsiaiškinti

Sąjūdis remsiąs Respublikos vadovybės pastangas, vedančias į nepriklausomybę. „Bažnyčia, dar viena didelė mūsų visuomenės jėga, taip pat yra nusiteikusi bendradarbiauti su dabartine Respublikos vadovybe“, sako ir Ozolas. „Jau praeitas, ko gero, pats sunkiausias mūsų atgimimo etapas: Lietuvos, Latvijos, Estijos nepriklausomybės klausimas iškeltas į tarptautinių problemų lygį“, sako Brazauskas. „Tai rodo TSKP CK pareiškimas, nors ir senu stiliumi, t.y. su pagrasinimais, jie siūlo tartis“. Algirdas Brazauskas sako, kad reikia viską patiemis žymiai geriau išsiaiškinti.

NATO atmetė jo pasiūlymą

Strasbourgas. — Kalbėdamas 23 valstybių atstovams Europos Bendruomenės forume, Gorbaciovą pasakė tuojau panaikinsiąs trumpųjų distancijų raketas, jei tai padarys ir NATO valstybės. Bet jis aiškiai nepasakė, kad Sovietų Sąjunga yra atsakiusi Brežnevo doktrinos karine jėga sutramdyti norinčias iš Varšuvos pakto pasitraukti valstybes. Tačiau susidarė įspūdis, kad Sovietai netrukdydys Lenkijos ir Vengrijos įvykiams eiti demokratijos link. Ir čia jis vėl pakartojo „Europos bendruomenė“ idėją nuo Atlanto iki Uralo, kurią jis jau kelintą kartą kelia. Gorbaciovą taip pat pasiūlė, jog 35 Helsinkio akto kraštai, kurie pasirašė saugumo ir žmogaus teisių dokumentą 1975 m., turėtų vėl susirinkti ir aptarti pagrindus šio kontinento ateitį.

NATO vadai tuojau atmetė Gorbaciovą pasiūlymą sunaikinti trumpųjų distancijų raketas ir laikosi savo gegužės mėnesio susitarimo, kad pirmiau būtų sumažintos ar sulygintos konvencionalinės pajėgos. Jo pasiūlymą atmetė ir prezidentas G. Bushas. Iš Prancūzijos prezidentas Gorbaciovą išvykė į Bukareštą tarėsi su Varšuvos bloko vadais.

KALENDORIUS

Rugsėjo 5 d.: Laurynas, Justinijonas, Erdenis, Dingailė, Teisutis.

Rugsėjo 6 d. Faustas, Beata, Filomena, Vaišvilas, Tautėnė, Vaištautas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:20, leidžiasi 7:18. Temperatūra dieną 82 l., naktį 64 l.

SKAUTYBĖS Malkeičias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

LIETUVOS SKAUTŲ VADOVAI CHICAGOJE

JAV-ėse šią vasarą lankosi ok. Lietuvoje atkurtos skautijos vadovai – Vyriausias skautininkas Rimantas Ulevičius, jo pavaduotojas Laimis Daujotas, Vyriausios skautininkės pavaduotoja Monika Girytė ir Kauno skautijos atstovė Lukrecija Malkeičienė. „Skautybės kelio“ rugpjūčio 16 d. laidoje buvo plačiau rašyta apie rugpjūčio 1 d. jų sutikimą Washingtono, D.C., aerodrome, susitikimo sueiga su Washingtono skautais, ėmis ir apsilankymą Fredericksburg, VA, vykusioje 12-toje Boy Scouts of America Jamboree. Iš Washingtono svečiai skubėjo į Californijoje rugpjūčio 5-12 dienomis vykusią LSS vadovų, „Ažuolo“ ir „Gintaro“ mokyklą, po to pabendraavo su vietos lietuviška skautija, visuomene, susipažino su Los Angeles ir apylinkėm. Iš Californijos, pakeliui į Bolton, MA, Atlanto rajono skautų, čių stovyklą, kelioms dienoms sustojo Chicagoje.

Lektuvu atsikridusios broliūs Rimantą ir Laimį Midway aerodrome pasitiko LS Brolijos Vyriausias skautininkas Gediminas Deveikis ir LSS Kontrolės komisijos pirm. Antanas Jarūnas. Kitą dieną – rugpjūčio 22-ą, Chicagoje ir apylinkėse gyvenantieji skautai, tės turėjo progą susitikti ir susipažinti su svečiais iš Lietuvos skautų vyčių Jaunimo centro „kavinėje“ suruoštoje vakaronėje. Vasaros atostogų metas nėra palankus tokios rūšies renginiams, tačiau šion vakaronė susirinko arti 150 įvairaus amžiaus brolių ir sesių, jų tarpe ir trys jaunutės sesės iš Lietuvos, šią vasarą su karnavietėmis stovyklavusios Rako stovykloje ir ten žodį davusios. Vakaronę trumpu sveikinimo žodžiu pradėjo LS Brolijos skautų vyčių skrybas vedėjas Vytenis Lietuvninkas. Malda sukalbėjo LS Brolijos dvasios vadovas kun. Juozas Vaišnyš. Entuziastingais žodžiais svečius pasveikino LS Brolijos Vyriausias skautininkas vs Gediminas Deveikis, o Vytenis Lietuvninkas trumpai apie kiekvieną

pasakojo, pristatė juos Chicago skautijai. Čikagiečiai svečius pasveikino nuosirdžiais plojimais.

Skautininkas Donatas Ramanuskas, neseniai grįžęs iš Lietuvos vykusios vadovų mokomosios stovyklos Džukijoje, ir ją vaizdžiai aprašęs „Skautybės kelyje“, pakviestas pasidalinti savo išpuščiais, nuosekliu pasakojimu klausantiems sukūrė realistišką tos stovyklos vaizdą. Broliūs Donatas džiaugėsi ten stovyklavusių nuosirdžiu susidomėjimu skautybe, entuziazmu skautavimui, jų idealistiniu nusiteikimu. Ypač jam išpuščį padaręs gausus liaudies dainų mokinėjams, pamė-

Washingtono aerodrome susitikusios išėjvyos LSS Seserijos Vyriausios skautininkės pavaduotoja vs Meilė Mickienė ir Tėvynėje atkurtos Lietuvos skautų sąjungos Vyriausios skautininkės pavaduotoja s. Monika Girytė. Nuotr. P. Mickaus

gimas dainuoti ir viskuo domėjimasis. Padėkojus broliui Donatui, prabilti buvo pakviesti svečiai.

Pirmoji prabilo Lietuvos Vyriausios skautininkės pavaduotoja s. Monika Girytė. Kukli, vidinė šilima spinduliuojanti, malonia šypsena ir nuosirdžia kalba jaunoji sesė laimėjo visų simpatijas. Sesė Monika dėkojo už šiltą priėmimą ir bandė aptarti skautavimo Lietuvoje ir JAV-ėse skirtumus.

Malonios jaunuoliškos išvaizdos Lietuvos Vyriausios skautininko pavaduotojas Laimis Daujotas idealistine nuotaika ir

brandžia kalba išryškino savo pajėgumą ir tinkamumą einamoms pareigoms. Jis ypač dėkojo išėjvyos skautams už ilgus dešimtmečius saugotą skautybę ir lietuviybę.

Rimantas Ulevičius, Lietuvos Vyriausias skautininkas savo žodyje teigė, kad skautybė yra geriausia priemonė ugdyti Tėvynės meilę. Džiaugėsi stipria skautybės dvasia Lietuvoje, kuria užsidega vis daugiau jaunimo. Plačiau pasakojau apie skautų veiklą Lietuvoje ir

siėkius per skautybę išugdyti dorą sąžiningą ir dvasingą lietuvi. Išėjvyos skautijai linkėjo stiprėti lietuviybėje ir skautybėje laikantis papročių ir tradicijų. Ragino jaunimą siųsti Lietuvon.

Po to ilgokai buvo keičiamasi mintimis, svečiams išsiamiai atsakant į gausius paklausimus. Svečius sveikino LSS Tarybos vicepirmininkė Irena Kerelienė, „Kernavės“ tuntininkė Rita Penčylienė, skautininkių „Pelėdų“ skilties vardu – Nijolė Užubalienė, Chicago skautininkų, kių vardu Antanas Pauzuolis ir „Nerijos“

„Nerijos“ tuntas kviečia visas lietuvautes isijungti į idomią jūrų skaučių veiklą. Priimamos mergaitės nuo 6 metų amžiaus. Tunto vienetai veikia Jaunimo centre Chicagoje ir Maironio li-tuanistinėje mokykloje, Lemonte. Sveigos vyksta šeštadieniais po pamokų lituanistinėse mokyklose. Registracija bus vykdoma šį šeštadienį, rugšėjo 9 d., Jaunimo centre nuo 9-12 val. ryto, o Lemonte, Maironio li-tuanistinėje mokykloje, nuo 10-12 val. ryto. „Nerijos“ tunto vadovybė visas mergaites maloniai kviečia ir laukia.

„Kernavės“ skaučių tunto iškilminga sueiga bus šeštadienį, rugšėjo 16 d., 1:30 val. p.p. Jaunimo centro maž. salėje. Visos sesės dalyvauja uniformuotos. Dalyvavimas privalomas. Tėveliai ir svečiai kviečiami. Laukiamos ir visos „atsargon“ išėjvyos kernavietės padėkoti sesei Ritai Penčylienėi už puikų vadovavimą tuntui ir pasveikinti tuntininkės pareigoms isipareigojančią sesę Ireną Meilienę. Taip pat kviečiamos visos dar neskauduojančios lietuvautes isijungti į draugišką kernaviečių būrį ir išgyventi skautavimo džiaugsmą.

„Kernavės“ tunto sueiga Jaunimo centro maž. salėje. 1:30 val. p.p. Rugšėjo 30 d. – „Aušros Vartų“ tunto 40 metų veiklos jubiliejinė vakarienė ir šokiai Lietuvių centre, Lemonte. Spalio 14 d. – „Puota jūros dugne“ – jūrų skautijos tradicinis vakaras Lietuvių centre, Lemonte. Lapkričio 19 d. – „Nerijos“ jūrų skaučių tunto 20 metų veiklos minėjimas Jaunimo centre. Gruodžio 25 d. – Jaunimo šokiai Jaunimo centre. Rengia skautai akademikai.

se šalyse stengėmės išlaikyti lietuviškos skautybės ir lietuviybės liepsnelę ir puoselėjom Lietuvos nepriklausomybės viltį. Dirbkime visi kartu, kad ta liepsnelė čia neblėstų, o Tėvynėje isiliepsnotų dideliu skaisčiu laužu, kurio kibirkštelės isiziebtų kiekvieno jaunuolio širdyje.

IR
SKAUTIŠKI RENGINIAI
Chicagoje

Rugšėjo 16 d. – „Kernavės“ tunto sueiga Jaunimo centro maž. salėje. 1:30 val. p.p. Rugšėjo 30 d. – „Aušros Vartų“ tunto 40 metų veiklos jubiliejinė vakarienė ir šokiai Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 14 d. – „Puota jūros dugne“ – jūrų skautijos tradicinis vakaras Lietuvių centre, Lemonte.

Lapkričio 19 d. – „Nerijos“ jūrų skaučių tunto 20 metų veiklos minėjimas Jaunimo centre.

Gruodžio 25 d. – Jaunimo šokiai Jaunimo centre. Rengia skautai akademikai.

LSS Tarybos vicepirm. v.s. Irena Kerelienė Vilniuje pasirašo autografus Lietuvos skautams. Kairėje – Lietuvos skautų Brolijos Vyr. skautininko pavaduotojas s. Laimonas Daujotas.

JŪRŲ SKAUTĖS KVIEČIA

„Nerijos“ tuntas kviečia visas lietuvautes isijungti į idomią jūrų skaučių veiklą. Priimamos mergaitės nuo 6 metų amžiaus. Tunto vienetai veikia Jaunimo centre Chicagoje ir Maironio li-tuanistinėje mokykloje, Lemonte. Sveigos vyksta šeštadieniais po pamokų lituanistinėse mokyklose. Registracija bus vykdoma šį šeštadienį, rugšėjo 9 d., Jaunimo centre nuo 9-12 val. ryto, o Lemonte, Maironio li-tuanistinėje mokykloje, nuo 10-12 val. ryto. „Nerijos“ tunto vadovybė visas mergaites maloniai kviečia ir laukia.

MIŠIŲ RINKLIAVOS LIETUVOS JAUNIMUI

Šios vasaros jaunimo stovyklose sėkmadienio Mišių rinkliavos skiriamos jaunimo organizacijoms Lietuvoje. Rako stovyklautojai ir svečiai Lietuvos skautų reikalams liepos 16 d. sudejo 286.31 dol.

„KERNAVĖS“ TUNTO SUEIGA

„Kernavės“ skaučių tunto iškilminga sueiga bus šeštadienį, rugšėjo 16 d., 1:30 val. p.p. Jaunimo centro maž. salėje. Visos sesės dalyvauja uniformuotos. Dalyvavimas privalomas. Tėveliai ir svečiai kviečiami. Laukiamos ir visos „atsargon“ išėjvyos kernavietės padėkoti sesei Ritai Penčylienėi už puikų vadovavimą tuntui ir pasveikinti tuntininkės pareigoms isipareigojančią sesę Ireną Meilienę. Taip pat kviečiamos visos dar neskauduojančios lietuvautes isijungti į draugišką kernaviečių būrį ir išgyventi skautavimo džiaugsmą.

SESERIJOS TUNTININKĖS CHICAGOJE

„Aušros Vartų“ tuntas – Svajonė Kerelytė, tel. 257-2558; „Kernavės“ tuntas – Rita Penčylienė, tel. 448-7279; „Nerijos“ tuntas – Violeta Paulienė, tel. 584-5527.

Lietuvos skautų vadovų susitikimo su Chicago skautija vakaronėje Jaunimo centre š.m. rugpjūčio 22 d. Iš k.: LS Brolijos Vyriausias skautininkas vs Gediminas Deveikis, Lietuvos Vyriausias skautininkas s. Rimantas Ulevičius, jo pavaduotojas s. Laimis Daujotas, Lietuvos Vyriausios skautininkės pavaduotoja s. Monika Girytė ir LSS Brolijos dvasios vadas vs kun. Juozas Vaišnyš. Nuotr. J. Tamulaičio

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesči, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyso nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priisunčiamos gavus prašymą.

„Birutės“ stovyklos vadovės: komendantė t.n. Daiva Parakininkaitė ir stovyklos viršininkė fil. Nida Bichnevičiūtė.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5148
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinatą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1618 – Rez. 852-0689
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeši pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Chicago skautų vyčių sueigoje, rugpjūčio 22 d. vykusioje Jaunimo centre, maloniai buvo sutikti Lietuvos skautų vadovai. Iš k.: sėdi – Lietuvos Vyriausios skautininko pavaduotojas s. Laimis Daujotas, LSS Brolijos Vyriausias skautininkas vs Gediminas Deveikis, Lietuvos Vyriausias skautininkas s. Rimantas Ulevičius ir LSS Brolijos dvasios vadas vs kun. Juozas Vaišnyš, stovi: Vytenis Lietuvninkas, Romas Puodžiūnas, Gintaras Placius, Antanas Pauzuolis, Sigitas Miknaitis, Albinas Sasnauskas, Antanas Jarūnas, Vytautas Butikas, Juozas Šalčiūnas, Petras Šalčiūnas, Bronius Fabijonas, LS Brolijos vadijos sekretorė ps. Rūta Ozers ir Donatas Ramanuskas.

Nuotr. J. Tamulaičio

GUDIJA BUNDA

Gudai — artimiausi mūsų rytų kaimynai. Jų tautos pagrindą sudarė baltų ir slavų giminės — krivaičiai, radimaičiai, dregovičiai, jotvingiai, lietuviai, latviai. 1326-1793 m. Gudija buvo Lietuvos didžiosios kunigaikštijos sudėtyje. Gudus valdė mūsų didieji kunigaikščiai bei jų giminės, tačiau per visą laiką ne lietuviai asimiliavo gudus, bet gudai lietuvius. Gudai turi savo atskirą slaviską kalbą, bet joje yra nemažai baltizmo, kaip lietuvių kalboje slavizmo. Gudijos ir Lietuvos archeologiniai paminklai, etnografija, net tautosaka turi daug panašumų. Mūsų Vytį gudai taip pat laiko ir savo valstybinį ženklu. Ligi I pasaulinio karo gudus, kaip ir lietuvius, valdė carinė Rusija. Bet karui pasibaigus likimai buvo skirtingi. Lietuviams pavyko sukurti nepriklausomą valstybę. Gudai 1918.III.25 Minske paskelbė Gudiją nepriklausomą, tačiau netrukus jos laisvę užgnaužė bolševikai ir 1919.I.I buvo paskelbta sovietinė Gudijos respublika. Ligi II pasaulinio karo gudų žemes valdė Sovietų Sąjunga ir Lenkija. Lietuviai nemažai padėjo gudams. Jie priglaudė egzilius Gudijos vyriausybę, kai kuriuos karinius dalinius, parėmė gudiškų laikraščius. Kurį laiką Lietuvos vyriausybėje buvo ir ministras (J. Varakauskas) gudių reikalams. Lietuviai bene pirmoji buvo pripažinti nepriklausomos Gudijos valstybę.

Šių dienų Gudija — sovietinė respublika. Ji užima 207,600 kv. kilometrų plotą, taigi yra kiek daugiau kaip tris kartus didesnė už Lietuvą. Tačiau nemažai gudų žemių plotai, Smolensko ir iš dalies Vitebsko sritys, buvo priskirtos prie Rusijos. 1989 m. Gudijoje yra 10,200,000 gyventojų.

Pokario metais kolonizacijos bei rusinimo banga Gudiją labai smarkiai palietė. Ir dabar ją administruoja daugiausia rusai — šovinistai bei stalinistai. Gudų kalba beveik visiškai išstumta iš valstybinio, viešojo gyvenimo, mokslo, kultūrinio pasaulio. Minske yra keliasdešimt gimnazijų, bet nė vienoje jų gudų kalba nėra dėstoma. Nereikia stebėtis, kad Gudija turi nedaug patriotiškai nusiteikusių gudų intelektualų. Tai gi ir tautinis gudų sąmonėjimas čia ėmė reikštis tik nuo šių metų pradžios bei vidurio. Deja, jam nebuvo vietos pačioje Gudijoje. Pirmieji du gudų atstovų suvažiavimai įvyko ne jų sostinėje, ne kuriame kitame Gudijos mieste, bet Vilniuje. Kai savo krašte nebuvo jiems vietos (stalinistinė rusiška administracija nedavė leidimo), juos priglaudė lietuviai.

„Trakų žemės“ laikraštis (Nr. 3) pateikė L. Miškinio paruoštą VI.25-26 Profasjungų kultūros rūmuose Vilniuje įvykusio suvažiavimo aprašymą, kurio duomenis čia ir pateiksime. Dalyvavo apie 800 delegatų bei svečių, iš jų buvo apie 100 kalbėtojų. Buvo priimti Gudijos liaudies fronto „Adradžėnė“ programa, įstatai, išrinktas seimas, jo pirmininkas. Paskelbtas atsiskaitymas į Gudijos žmones, paraginant juos vienyti vardan gudų tautos atgimimo.

Pažymėtina, kad „Adradžėnė“ iš esmės eina tuo pačiu keliu, kaip ir miškinis Sąjūdis: siekia gudų kalbos valstybinio statuso, tautinės simbolikos įteisinimo, Gudijos respublikos savarankiškumo. Bet apie nepriklausomybę nedaug tekalbėta — šis klausimas bus iškeltas vėliau. Kalbėta tik apie

nelabai ryškų suverenumą. Kai kurie „Adradžėnės“ optimistai iškelė klausimą ateityje įsteigti Gudijos — Lietuvos konfederaciją, vadinasi, kažką panašaus į Didžiąją kunigaikštiją.

1988.X.30 ir 1989.IV.26 Minske buvo suruoštos gudų tautinės demonstracijos, tačiau jos buvo išvaikytos. Už fronto ženkluko (Vytis raudoname fone) nešiojamas „tautos išdavimui“. Tačiau vis dėlto Frontas Minske laimėjo liaudies deputatų rinkimus, o taip laimėti negalėjo — nebuvo sukurto organizacinės grupės. Dabar jos steigiamos ir tikimasi, kad ateinančiuose rinkimuose Gudų liaudies frontas suteiks stalinistams triuškinantį ir lemiamą smūgį. Tuo tarpu dabar stalinistai visomis išgalėmis niekina Frontą, jo veikėjus, provokuoja ir daro kitokias klūtis. Štai kodėl ir suvažiavimas turėjo būti suaukštas ramiam ir gudams svetingame Vilniuje. Gudų atstovai čia jautėsi labai laisvai, lyg būtų atvykę į senąją sostinę, į Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos širdį. Atstovai, išsirikėdami į koloną, nuvyko į Lenino aikštės pakraštį, kur buvo 1863 m. nužudyti du žymūs sukilimo vadai — Kalinauskas ir Sierakauskis. Čia pagerbė kovotojus prieš rusus, suruošė trumpą mitingą, padėjo gėlių.

Suvažiavimas išrinko seimą iš 55 narių. Jo pirmininkas — žinomas gudų istorikas Zenonas Pozniakas. Pažymėtina, kad suvažiavime atstovai kalbėjo nebe rusų, bet gudų kalba. Stenduose pateikti gudiški laikraščiai, salėje iškilmingai plevėsavo bendras lietuvių ir gudų valstybinis ženklas — Vytis. Ir dar viena gera žinia: Šv. Tėvas Jonas Paulius II neseniai Gudijos (Minsko) vykpupų paskyrė ne lenką, bet Kauno kunigų seminariją 1981 m. baigusių gudų tautybės kunigą Tadeušą Kondrusevičių (gim. 1946 m.).

Dar keletas šio autoriaus pastabų dėl tautos vardo. Nūdien sovietiniuose raštuose niekur nerastite „gudų“ tautos bei valstybės vardo. Visur rašoma tik „Baltarusija“, „baltarusiai“. Skaitant šiuos terminus susidaro įspūdis, kad gudai yra rusai, tik tai „baltieji“... Tačiau lietuviai šią tautą nuo seniausių laikų savo raštuose ir kalboje vadindavo gudais. Be ko kita, taip rašė ir mūsų „Liet. enciklopedija“. Prof. dr. Jonas Balys ten (LE VIII, 16,18) nurodo, kad „fizinis ir kultūrinis atžvilgiu gudai yra artimesni lietuviams ir lenkams, negu rusams... Lietuvių įtaka gudų etnografijoje ir tautosakoje gana ryški. Daugybė medžiaginės kultūros srities dalykų gudai pasiėmė iš lietuvių“.

Mūs kalbininko K. Būgos nuomone gudų vardas kilęs iš gotiško guththiuda (gotų tauta). Kitas lituanistas — Vyt. Mažiulis aiškina, kad vardas esąs baltiškos šaknies — gud — lenkti, keroti. Bet nuo XIX a. vidurio greta „gudų“ vis dažniau vartojamas „baltarusių“ vardas. Po II pasaulinio karo sovietinė valdžia gudų vardą oficialiai pakeitė etnonimu „baltarusiai“. Iš čia ir „Baltarusija“. Bet kai kur žinomas ir dar vienas terminas — Baltgudija, baltgudžiai. Mums lietuviams gal geriausia būtų laikytis senos tradicijos ir mūsų rytinius kaimynus vadinti „gudais“, o jų žemę bei valstybę „Gudija“.

b. kv.

LIETUVA LAISVĖS SIEKIA TAIKINGOMIS PRIEMONĖMIS

Arvydas Juozaitis Amerikos radijo tinkle

„Juodojo kaspino“ dieną Los Angeles mieste organizavo Baltų Laisvės lyga. Daugiausia darbo įdėjo Milda Mikėnienė, Angelė Nelsienė, Danutė ir Antanas Mažeika, Estijos garb. konsulas Jaak Treiman ir Janis Braukis (latvis). Ekumeninėje religinio susikaupimo valandose Šv. Kazimiero bažnyčioje ir viešame mitinge rugpjūčio 23 d. dalyvavo apie 700 žmonių (vaidavo M. Mikėnienė ir J. Braukis), o išvakarėse svečias kun. Alfonsas Svarinskas padarė 35 minučių vizitą buv. prezidentui Ronald Reagan (vertė javo A. Nelsienė), o Antanas Mažeika dalyvavo populiariojoje dviejų valandų ABC radijo Ray Briem programoje. Mažeikų pastangomis į pokalbį iš Vilniaus buvo įjungtas didelis autoritetas Sąjūdyje ir visoje Lietuvoje turis Vilniaus universiteto dėstytojas Arvydas Juozaitis.

Čia pateikiama iš magnetofono juostelės nurašyti Ray Briem ir Antano Mažeikos klausimai ir Arvydo Juozaitio atsiliepimai. Pokalbis vyko rugpjūčio 22 rytą.

— **Arvydas Juozaitis, labas rytas! Koks šiandien rytas Lietuvoje?**

— **Arvydas Juozaitis:** Rytas šviesus ir nuostabią gražus. Mes gerai susiorganizavę. Esame suplanavę dienos įvykius. Vakare bus kiti susirinkimai ir centrinis agresijos ir Lietuvos okupacijos minėjimas (Vilniuje) laukiame 100,000 dalyvių. Lietuvos televizija pasirodys visus įvykius rodyti.

— **Kiek (visoje Lietuvoje) numatote demonstracijų ir tikėtis demonstrantų?**

— Mes susirinkimus praktiškai turėsime visuose Lietuvos miestuose. Manome, kad visoje Lietuvoje dalyvaus milijonas žmonių. Rytų žmonių grandinė sujungs Vilnių su Tallinu. Ant pagrindinės autostrados iki Latvijos sienos Lietuvos teritorijoje bus 500,000 žmonių.

— **Eis per visas tris Pabaltijo valstybes?**

— Taip, grandinė sujungs visas tris valstybes. Tai turbūt pirmas toks įvykis visame pasaulyje.

— **Tuo būdu bus paminėta 50 metų sukaktis Hitlerio-Stalino paktui, kuris padalijo Europą ir Baltijos valstybes?**

— Taip. Tai liūdnas istorijos faktas.

— **Ponas Juozaiti, kokios**

šiuo metu Lietuvoje nuotaikos, kai pirmą kartą Politbiuro narys Sovietų Sąjungoje pripažino, kad tokie slapti protokolai buvo?

— Šiuo metu mums nesvarbu, ką Maskva sako ir kokius sprendimus daro. Mes kalbame ir veikiame pagal savo sprendimus ir reikalavimus ir veiklą bazuojame Pabaltijo tautų interesais. Mūsų politika yra grynai mūsų pačių. Mes į Maskvą nežiūrime.

— **Ar tai suprantu. Bet nuo II pasaulinio karo Maskva paneigė slaptyjų susitarimų egzistavimą.**

— Taip. Bet tai yra ju, o ne mūsų teigimas.

— **Čia yra Antanas Mažeika iš Amerikos Baltų Laisvės lygos.**

— **Antanas Mažeika:** Ar masiniai prasiveržimai nesukels Maskvos pasipriešinimo?

— Aš nemanau, kad šiuo metu galėtų kilti sovietų pasipriešinimas. Aš nelaukiu. Jie įdėmiai ir susirūpinę stebi. Ar galite išsivaizduoti, kad Maskvos centrinė televizijos programa „Vremia“ jau kelios dienas filmuoją Vilniuje ir visoje Lietuvoje pasirošimus ir laukia rytojaus „žmonių grandinės“. Tai reiškia, kad mūsų veikimas neša rezultatus.

— **Ką rytojaus masinėmis demonstracijomis tikėtis laimėti?**

— Tuo būdu padarysime ryžtingą žingsnį į savo išpareigojimą siekti nepriklausomybės. Po to įvykiu niekas Maskvoje negalės sakyti, jog čia provokatorių išsišokimai, o ne tautos valia. Tas įvykis taps fizinis įrodymas tautos susikoncentravimo ir išpareigojimo nepriklausomybei ir niekas negalės paneigti tautos sprendimo siekti laisvės.

— **Arvydai, kokios akcijos lauktumėte iš JAV, Kanados ir kitų Vakarų valstybių vyriausybių?**

— Aš laikiu, kad Amerikos vyriausybė Jungtinėse Tautose drąsiau keltų mūsų pavergimo ir to pavergimo užbaigimo klausimą. Tai būtų pirmas žingsnis. Aš laikiu, kad ir Europos tautos prisijungtų prie Amerikos pozicijos. Europos valstybių atstovai žmogaus teisių konferencijoje Paryžiuje gegužės-birželio mėnesį Pabaltijo valstybių neminėjo. Tik Amerikos ambasadorius Ab-

Antanas Mažeika susirūpinęs Baltų Laisvės lyga.

Atsidūso Vakarų Vokietijos gyventojai sužinoję, kad šiemet rudens manevruose dalyvaus nedidelis karių skaičius, kad Vakarų Vokietijos kelias riedes mažesnis šarvuotųjų skaičius, o padangėmis skraidys mažiau naikintuvų ir bombonešius. Rugšėjo mėn. 13-18 d.d. manevrai koncentruosis Žemutinėje Saksonijoje bei Šiaurinėje Vestfalijoje, sutraukiant į šiuos kraštus apie 39 tūkst. karių. Tuo tarpu, 1987 m. pratimuose dalyvavo 75 tūkst. karių. Be to, šiemet, kariniai pratimai lauke tęsis tik tris dienas, ruošiant karių ne puolimui, bet gynymsi taktikai. Likusios dienos bus panaudotos „popieriniam darbu“ — kompiuteriams, topografijai ir pan.

Iš viso, šiemet, nuo šiaurinės Norvegijos iki Turkijos krantų kartu su NATO daliniais, dalyvaus apie 200 tūkst. karių, kai tuo tarpu perėjais metais jų buvo 380 tūkst. Taip pat ir JAV „nepermes“ per Atlantą į Vakarų Vokietiją 17 tūkst. „Reforger“ dalinių. Aiškinama biudžeto „karpymu“ bei Vokietijos ūkininkų skundais: girdi, kariai jaučiasi kaip nuosavuose namuose, negaile-

šalyje?

— Mes to nepamirštame. Labai simboliška, kad sovietų karo pajėgos daugiau, negu prieš 20 metų užpuolė Čekoslovakiją. Bet reikia suprasti, kad Lietuvoje laisvėjimo ribos plėtojamos. Mes žinome, kad sovietų karinės jėgos čia yra. Turime apie 300,000 okupacinių kariuomenės. Ji yra mūsų gatvėse. Štai kodėl mūsų žmonės laisvės siekia taikingomis priemonėmis. Gali praėti dar keletas mėnesių, ir mes savo pastangas tęsime. Mes nieko nedarome, kad sovietai turėtų reaguoti jėga. Mūsų sąjūdis yra taikingas. Mums netinka čekų pavyzdys.

— **Mes linkime jums sėkmes rytoj ir visuose kituose jūsų užsimojimuose.**

— Esame dėkingi už jūsų paramą.

— **Kalbėjo Arvydas Juozaitis, Sąjūdio atstovas, o dabar vėl Antanas Mažeika, iš Amerikos Baltų Laisvės lygos.**

(Antanas Mažeika vėl atsakinėjo į klausimus, atnešantis iš visos Amerikos, kurie lietuvių Pabaltijo kraštus ir Lenkiją).

tingai naikina laukus ir miškus apkaltdami ypač amerikiečius negailestinga tarša.

Vakarų Vokietijos karinės pajėgos siekia 495 tūkst. karių. Jų skaičius, moderninant ginklus, po kelių metų numatoma, gerokai sumažinti siūlant net kairiojo sparno opozicijai apsiriboti 200 tūkst. skaičiumi. Taip pat, reikia atsiminti, kad atsisakiusieji tarnauti su ginklu rankose privalo dirbti senelių namuose, tvarkydami net, privačiuose namuose pabėgėlių kambarius, išmaudyti lignonius ir pan. Tokių, atsisakiusių tarnauti kariuomenėje, šiemet buvo 15 tūkst. 1988 m. net 86 kariai atėmė sau gyvybę kareivinėse, tuo tarpu 1987 m. jų buvo tik 78, o 413 karių mėgino sau atimti gyvybę.

Gimimų skaičius gerokai mažėja, tad mėginta karinė tarnyba prailginti trim mėn. Šis sumanymas krašte ir opozicijoje sukėlė didžiausią audrą. Vyriausybė turėjo nusileisti prieš didelį spaudimą ir savo nutarimą atšaukti.

I kariuomenės eiles įtraukta keliasdešimt moterų, planuojant joms skirti pasienio apsaugą (daugumoje orauostai) bei sanitarinę tarnybą.

Neaplenkiami svetimšaliai. Jų skaičius auge kiekvieną mėnesį (ypatingai islamo tikėjimo tarpe), nes palyginus su 1987 m. jų skaičius 1988 m. padidėjo 8%, pasiekdamas 4 milij. 489 tūkst. Tad užsieniečiai Vakarų Vokietijoje sudaro 7.3% visų krašto gyventojų. Didžiausia grupė yra turkai — virš 1.5 milij.

Iš aplaustų ir Vakarų Vokietijoje gimusių užsieniečių 44% graikų, ispanų, jugoslavų bei turkų jaunuolių sutinka priimti Vakarų Vokietijos pilietybę. Tokiu būdu jie galėtų papildyti vis rečiau jauną vokiečių naujokų eiles, kadangi už 30-40 metų Vakarų Vokietijoje gyvens tik 30 milij. vokiečių. Taip pat, reikia atmesti Berlyno gyventojus, kadangi miestas yra demilitarizuotas ir ten pabėgę naujokai neprivalo registruotis karinei tarnybai.

Kriksčionybė yra taip giliai pagrįsta žmogaus prigimtyje ir jo sąlyse, kad ir šiuo atžvilgiu galima pasakyti — Viešpaties žodis pasilieka amžinas.

J. W. Goethe

KOMPLIKUOTAS REIKALAS

Dr. KONSTANCIJA PAPROCKAITĖ ŠIMAITIENĖ

2

Įėjau į ypatingos priežiūros kūdikių skyrių, kuris kažkodėl man primena rūpestingai prižiūrimą privatų akvariumą. Čia pasieniais yra tvarkingai išrūkiuotos storos peršviečiamos plastikos, primenančios žuvų tankus, izoletės (isolate), kuriuose guli trapios gyvybės. Visi ten gulintieji turi vienokius arba kitokius patologinius sutrikimus, nežiūrint, kad jie buvo gimę prieš kelias valandas arba seniau.

Beveik visiems iš jų prie kojųčių buvo pritvirtintos lentelės, kad adatos, per kurias iš butelio per gumine žarnelę tekėjo jų gyvybėms palaikyti skystis, neišsitraukia. O taip pat buvo leidžiamas deguonis, kurį jie sunkiai kilnodami savo silpnūčius, lyg kiaušinių lukštai, šonkauliukus, atidarytomis burnytėmis godžiai gaudė.

Prie eidama patikrinti naujai priimtą kūdikį, ploviau rankas. Užsivilkau sterilų baltą chalata. Užsimočiau baltą kepurę, gumines pirštines ir, užsidėjusi ant veido kaukę, nuėjau prie gailingos sesutės man nurodytos izoletės.

Mažytis gelsvu susiraukšlėjusiu veiduku, užmerktois akutėmis saldžiai miegojo ir ritmingai kvėpavo.

Iš pirmo žvilgsnio jis neatrodė skirtingas nuo normalių kūdikių, tik kiek mažesnis.

Prie jo kūnelio buvo pritvirtinti elektrodai. Jų laidai iš izoletės iškišti ir sujungti su įrankiu, registruojančiu kūdikio gyvybinius ženklus.

Įkišau ranką į izoletę. Švelniai praskleidžiau kūdikio akių vokus ir pravėriau jo gelsvas, lyg vaskines, akutes.

Po skrupulingo palpavimo jo blužnį ir kepenis nuėjau į gailingos sesutės budėjimo kambarį ir sėdau analizuoti mums iš kitos ligoninės atsiųsta jo labai paviršutinišką ligos istoriją.

Gimdyvė 28 m. amžiaus. Jos kraujo grupė — A, Rh-negatyvi. Vyro kraujo grupė — A, Rh-pozityvi. Neštumas pirmas. Gimdymas — pirmas. Operacijų — nulis. Kraujo transfuzijų — nulis. Kūdikis gimė tris savaites prieš laiką. Jo kraujo grupė — A, Rh-pozityvi. Bilirubinas — 14.5 miligramų / 100 mililitrų kraujo.

Ligos istorijoj buvo pažymėta, kad buvo atlikti hemoglobino, raudonųjų kraujo rutiliukų ir Coomb's tyrimai. Nors juos galima atlikti per 30-35 minutes, tyrimų rezultatų neradau.

Tuo tarpu bilirubino kiekis 14.5 miligramų 100-tui mililitrų kraujo dar nėra taip blogai. Žinoma, jei jis aukščiau nekils.

Iš tų taip nepilnų duomenų galima būtų prileisti, kad kūdikio geltligė galėtų būti fiziologinė, bet... Kas žino? Juk medicinoj nepaisant visokių, visokiausių variacijų. Todėl yra nepaprastai svarbu diagnozei neapsiriki. Nuo jos pareina ne tik kūdikio gydymas, bet ir jo vystymasis.

— Sesute, — užvertusi kūdikio ligos istoriją, užklausu ją. — Kuris iš mūsų trijų vaikų specialistų perėmė šio kūdikio gydymą?

— Daktaras G. — trumpai atsakė ji.

Tai buvo man džiugi žinia, nes daktaras G. norėdavo, kad rezidentai savarankiškai galvotų ir laboratorinius tyrimus diagnozei nustatyti patys užsakytų.

Jauni gydytojai tik tokiu būdu gali išmokti medicinos meno, — sakėdavo jis.

Likusieji du vaikų ligų specialistai buvo dideli formalistai. Jie reikalaujavo, kad rezidentas, prieš užsakydamas laboratorinius tyrimus, gautų sutikimą iš jų. Dėl to kartais įvykdavo kuriozų. Jeigu rezidentui dėl kokios nors priežasties nepavykdavo su jais susisiekti ir jis savistoviai tai padarydavo, tai jie ant jo pyko, kodėl neatsiklausęs jų tai padarė. O jeigu nepadarėdavo, tai jie ironiškai į tą rezidentą pažvelgdavo ir sakydavo, kad jis kaip gydytojas toli nepažengs, nes savo galvoj turi bulvių koše, o ne smegenis. Ir vėl blogai!

Paėmiau iš kūdikio laboratoriniams tyrimams kraujo. Pridėjau raštelį — reikalas ūmus (emergency) ir paprašiau laborantą tyrimų rezultatų pranešti man telefonu. Dar kartą patikrinau, kad ko nors neužmirščiau, ir įteikiau sanitarui nunešti į laboratoriją.

O aš tuo tarpu nuėjau į gimdyvių skyrių gauti iš kūdikio motinos sutikimą fotografuoti ir pakeitimo (exchange) transfuzijai, tai yra nesveiką kūdikio kraują pakeisti sveiku, kad, reikalui ištikus, nereikėtų gaisinti laika.

Gimdyvė išgirdusi, koku reikalu atėjau pas ją, išgąsčio pilnomis akimis pažvelgė į mane ir su nepaslep-tu nerimu užklauso:

— Daktare, ar su mano sūneliu yra taip blogai, kad jam reikalingas kraujo pakeitimas?

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

„LAISVĖS VARPO“ VAJUS

Kiekvieną rudenį „Laisvės Varpas“ vykdo piniginį vaju, kurio uždavinys – sudaryti bent dalį lėšų, reikalingų būtinoms išlaidoms padengti. Dabar tos išlaidos padidėjo, nes reikia ne tik radijo stočiai mokėti už laiką, bet dar įsigyti naują aparatūrą, be kurios neįmanoma programos tobulinti, siekiant joje atskleisti visas lietuviškojo gyvenimo apraiškas tėvynėje ir išvijoje. Kitą programą vargiai galėtų atlikti savo uždavinį.

Šiemet toks vaju vykdomas ligi spalio 1 d., kada „Laisvės Varpas“ koncerte bus paskirstytos to vajuos dalyviams vertingos dovanos: pirmoji – 125 dol. taupymo sąskaita, paaugūta lietuvių federalinės kredito unijos „Taupa“; antroji – 100 taupymo sąskaita, paaugūta So. Savings Bank; trečioji – 75 dol. pinigais, paaugūtais Jadvygos Tumavičienės šviesiam atminimui; ketvirtoji – 50 dol. vertės gintariniai karoliai, paaugūti Birutės ir Algio Mitkų, „Baltic Tours“ savininkų. Šių dovanų paskirstyme traukimo keliu galės dalyvauti kiekvienas, paaugūjęs bent 1 dol. Plačioji lietuvių visuomenė gausiai jungiasi į šį vaju įvairiais įnais, dažniausiai prisidedami po 25-80¢, bei didesnius ir mažesnius įnašus.

MIRĖ P. AUSIEJUS

Rugpjūčio 26 d. Cape Codo ligoninėje mirė Petras Ausiejus, anksčiau gyvenęs So. Bostone ir Aivone, prie Brocktono. Jis buvo aktyvus Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus narys, Lietuvos Bendruomenės entuziastas ir kitų organizacijų rėmėjas bei talkininkas. Atvykęs į šį kraštą, jis kurį laiką dirbo įvairiuose fabrikuose, vėliau vedė savo maisto produktų krautuve. Pašlijus sveikatai, teko sumažinti darbų krūvį ir persikelti į Cape Coda ramesniam gyvenimui. Velionis paliko dukrą Ritą ir sūnų Liną su šeimomis. Jo žmona Adelė mirė 1987 m. rugsėjo 12 d.

Velionis palaidotas rugpjūčio 28 d. Cape Codo šalia savo žmonos po šv. Mišiu, kurio už jo sielą atnašautos Our Lady of Victory bažnyčioje. Pagal jo pareikštą prieš mirtį valią vietoje gėlių lankytojai buvo prašomi aukoti Tautos fondui ar Lietuvos Bendruomenėi.

NAUJA TALKININKĖ

Jau seniai „Laisvės Varpas“ ieško naujų, jaunesnių bendradarbių ir talkininkų. Bet juos nelengva surasti, kai darbas nėra apmokamas. Tad dideliu džiaugsmu sutikta nauja, jauna bendradarbė-talkininkė Daiva Veitaitė-Neidhardtienė iš Dorchesterio. Ji jau buvo girdima „Laisvės Varpas“ rugpjūčio 27 d. laidoje lietuvių ir anglų kalba. Ilgametei „Laisvės Varpas“ talkininkei Birutei Duobaitei-Silvia vis dar negalint grįžti į darbą, dabar ji atlieka programos vedėjas Petras Viščinis, ilgametis talkininkas Jonas Gedraitis (anglų kalba) ir nauja talkininkė Daiva Veitaitė-Neidhardtienė, kuri gerai moka abi kalbas – lietuvių ir anglų.

DAUGIAU DĖMESIO PARAPIJAI

Komp. Jeronimas Kačinskas atkreipia dėmesį į reikalingą rimčiau susirūpinti lietuviškos parapijos reikalais. Jis nurodo, kad Lietuvos Vyčių šv. Mišiomis

rugsėjo 10 d. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone pradedamos giedotos mišios. Grupė pasišventusių choristų, kuri nuolat atlikdavo liturginio mišiu giedojimo dalį, kviečiama dalyvauti tose Mišiose. Jos bus atnašaujamos 3 val. po pietų, o 2 val. (prieš Mišias salėje po bažnyčia) vyks repeticija.

Jau kuris laikas parapijos sekmadienio Mišiose dalyvauja apgailėtina mažas skaičius choristų – vos keli asmenys. Nežiūrint neįkainojamos svarbos turėti tokį meninį vienetą bažnyčioje, Bostono ir apylinkės lietuvių vidurinioji ir jaunoji karta yra visiškai pasyvi tam reikalui. Jų net nematyti parapijos lietuviškose pamaldose. Kitą yra atgimusi Lietuvoje.

Ypač svarbu daugiau susirūpinti lietuviškos parapijos reikalais dabar, kai jai gresia išnykimo pavojus. Reikia visų galimų pastangų, kad nemažas įvairaus amžiaus lietuvių susibūrimas Bostono ir apylinkėse pagaliau gyviau atsiliptų į šias savos parapijos problemas.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Nuo 1930 metų rugsėjo 8-oji yra paskelbta Tautos švente. Jos minėjimas Bostono ir apylinkės lietuviams rengiamas rugsėjo 17 d. Jis vyks tokia tvarka:

10:15 v.r. iškilmingos šv. Mišios šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone; organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

1 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone, iškilmingas susirinkimas, kuriame pagrindinę kalbą pasakys filosofas Arvydas Juozaitis, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio narys, šalia to, Bostono jaunimas papasakos savo išpučius iš praleistos vasaros Lietuvoje, studijuojant Vilniaus universitete, o Bostono vyrų sekstetas atliks dainų pyne. Minėjimą rengia Lietuvos Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba.

„LAISVĖS VARPAS“

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra Laisvės Varpas lietuvių radijo programa. Ji perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9:00-10:00 val. ryto iš radijo VCAW – FM 98. Jos vedėju yra Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA. 02402, telefonas: (508) 586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (508) 587-9898.

P. V.

GINTARO PARODA

Lietuvių Tautodailės instituto skyrius kviečia visus atsilankyti į Gintaro parodą, spalio 8 d., sekmadienį, 3 val. p.p. vyksiančią Lietuvos klubo III-čio aukšto salėje. Dauguma parodos eksponatų sudaro įvairūs gintaro papuošalai; turėsite progą, pamatyti ir nemažą rinkinį eksponatų su inkluzais: medžių šakelėmis, samanomis, muselėmis ir kt. Nepraleiskite progos pasigėrėti tikrai turtinga gintaro paroda.

(g. g.)

POEZIJOS REČITALIS

Henrikas Nagys, šiuo metu vienas iš daugiausiai skaitomų

Skautės Juodojo kaspino dienos demonstracijose Bostone. Antroji iš dešinės – skautininkė seselė Ignė Marijošaitė. Nuotr. Rasos Miliauskaitės

poetų Lietuvoje, atvyksta į Bostoną ir spalio 8 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Lietuvos klubo III-čio aukšto salėje, skaitys savo poeziją. Drauge atvyksta ir jo žmona Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė, kuri skaitys poeto verstą iš kitų kalbų poeziją. Po rečitalio vaisės. Renginį organizuoja Lietuvos Tautodailės instituto skyrius.

(g. g.)

LIETUVOS VYČIŲ SUKAKTIS

Lietuvos Vyčių 17-oji kuopa So. Bostone mini savo veiklos 75-rių metų sukaktį. Minėjimas vyks rugsėjo 10 d. Jis pradėdamas 3 val. p.p. padėkos Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, 75 Flaherty Way, So. Bostone. Tuoj po Mišiu, 6 val. vakaro, Lantana restorane Randolphe įvyks banketas su šokiais. Nuo 5 val. vak. ten bus pabendravimo valanda – susipažinimas. Lantana restoranas yra 128 ir 129 keliu sankryžoje Randolphe.

Savo reikšmingą sukaktį mininti kuopa įsteigta 1914 m. rugpjūčio 23 d. šv. Petro lietuvių parapijoje. Jos iniciatoriai buvo kun. T. Žilinskas, kun. Dabūžinskas, J. Vilkišius ir kiti. Pirmuoju pirmininku buvo Jonas Jakabauskas.

Kuopos veiklos ilgoje istorijoje daugelis kuopos narių buvo renkami apskrities ir centro pareigūnais, įskaitant centro pirmininką, centro teisinį patarėją, centro dvasios vadą ir organizacijos žurnalo „Vytis“ redaktorių.

Kuopa suorganizavo daugelį vaidinimų, pravedė ar rėmė daugelį piniginį vaju, beisbolo komandų, organizavo šokių vakarus ir išvykas. Jos ribose veikė vyresniųjų ir jaunesniųjų Lietuvos Vyčių padaliniai. Kuopa globojo organizacijos seimus 1925, 1932, 1942, 1953, 1963 ir

LAIŠKAS IŠ ŠVENČIONIŲ

Sekmadienį, liepos 30 dieną, Švenčionyse iškilmi – atstatytos mūro koplytėlės prie pasi-

1989 metais. Šalia to kuopa remia moksleivių šelpimą stipendijomis kuopos, apskrities ir visos organizacijos apimtimi, aktyviai dalyvauja šv. Petro parapijos religinėje ir visuomeninėje veikloje.

Dabartinis kuopos pirmininkas Aleksandras Akule nuoširdžiai kviečia kuopos narius, buvusius ir dabartinius, o taip pat bičiulius įsijungti į šį atmintiną kuopos sukakties minėjimą.

RENGINIAI

Rugsėjo 17 d. – Tautos šventės minėjimas 1 val. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliečių klubo salėje.

Spalio 1 d. – „Laisvės Varpas“ rudens koncertas 3 val. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Spalio 8 d. – Henriko Nagio poezijos rečitalis ir Gintaro paroda Lietuvos klubo salėje. Pradžia 3 val. p.p.

Spalio 28 d. – Lietuvos Šaulių s-gos 70 metų sukakties minėjimas 7 val. vak. Maironio parke, Shrewsburyje prie Worcesterio. Minėjimą rengia Naujosios Anglijos šaulių „Trakų“ rinktinė.

Lapkričio 11 d. – Balfo 72-ro skyriaus pobūvis Sandaros salėje, Brocktone. Pradžia 6:30 val. vak.

Gruodžio 3 d. Rankdarbių mugė. Rengėjai – Bostono LTI skyriaus tautodailininkai.

Balandžio 22 d. šv. Petro lietuvių parapijos Bostono banketas, Lantana restorane, Randolph, MA.

Gegužės 6 d. – Kun. Alberto Abračinsko kunigystės 50 metų jubiliejus, Brocktone.

J. Gbt.

sukimo į Adučių pašventinimas. Koplytėlė tokio pat stiliaus kaip ir Švenčionių bažnyčia, turėjo būti pastatyta XIX amžiaus pabaigoje. Pokario metais nugriauta. Pašventinimas suderintas su Sutvirtinimo suteikimu, tad iš Vilniaus buvo atvykę arkivyskupas J. Steponavičius. Teko girdėti seną švenčionišką sakant, kad miestas tiek daug žmonių nebuvo matęs. Organizavo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Švenčionių skyrius (be kitko spaustuvėje pradėjęs leisti savo laikraštį „Rytas“, pasirodė 2 numeriai). Eisena rikiavosi gatvėje prieš pagrindinį bažnyčios fasadą, iš čia perėjo į pagrindinę gatvę. Priekyje 2 bažnytinės, 2 tautinės, 2 Sąjūdžio Švenčionių skyriaus vėliavos. Nešame kryžius su krucifiksu ir Marijos statula, jie įkelti į koplytėlę. Atvažiavus ir prisijungus vyskupui, patraukiama prie koplytėlės. Ji atstatyta gana greitai, matyti pagal išlikusią ikonografinę medžiagą. Pirmasis kalbą pasako arkivyskupas. Kalba miesto architektas, rajono kultūros skyriaus vedėjas, keletas kitų, Respublikos žemdirbystės vadovas – šio rajono deputatas Konopliovas. Pastarojo kalba nesiskyrė nuo sąjūdiečių kalbų. Vietos poetai deklamavo šiai progai skirtas eiles. Pašventinimas, visi giedodami pasuko į bažnyčią, kur šventoriuje buvo teikiamas Sutvirtinimas, o viduje vyko pamaldos. Tiesa, 2 keleivinėmis mašinomis iš Švenčionių rajono pietinės dalies buvo atvykusi lenkų grupė su Lenkijos valstybės vėliava. Jei lietuviams savo atributiką nešė ramiai, tai lenkai eidami mosikavo mažomis Lenkijos vėliavėlėmis. Jų atstovas irgi pasakė korektišką kalbą, tačiau „apsiriko“ tvirtindamas, kad jie nuo seno kalbą lenkų kalba.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX – INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesity. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402

Pirkdami naujus, arba gerame stovyje varotus automobilius ir sunkvežimius, **apsilankykite** Anderson Bros. Ford. **RAIMUNDAS (RAY) BARTAŠIUS** jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į **Hermis Decksy**
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

RE/MAX **GREIT PARDUODA**

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankus** klientais. Nuosavybės įkainavimas **nemokama!**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 438-7878

FOR RENT

Išnuomojamas švarus kambarys su namų apyvokos reikmenimis arti gero susisiekimo. 64 ir California apyl.
Skambinti: 361-1171

For rent 3 rm. heated basement flat. Near 43 & Maplewood. For adults.
Call 927-4759

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavė
Juzė Dauzgardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasiekimai lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

GENRIKAS SONGINAS

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Tik dabar ši knyga išėjo iš spaudos, 128 psl., kietais viršeliais su aplanku, kuris pieštas dail. Ramintos Lapšienės. Tai legendos, per eilę metų parašyti pasakojimai, girdėti iš žmonių ar atkurti autoriaus, pasiremiant kur nors rasta duomenimis. Ši knyga gražiai išleista Songino anūko Lino Raslavičiaus pastangomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

JUOZO URŠIŲ

Atsiminimai

redaguoti Pilypo Naručio, išleisti Tautos fondo su autoriaus nuotrauka, kai jis buvo nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministeris ir dabartinio, grįžusio iš ilgų metų kalinimo Sibire. Tai atsiminimai iš jo veiklos užsienio reikalų ministerijoje, santykių su nacių Vokietija ir Maskvos komunistine vyriausybe, kuri ultimatumu po ultimatumu okupavo Lietuvą ir visas Pabaltijo valstybes. Knyga gražiai išleista, 164 psl. Kaina su persiuntimu 9 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 63rd St.
Chicago, IL 60629

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Lietuvos vėliava su palyda jungtinėse tautybių pamaldose Daytona Beach, Fla. Iš kairės: Juozė Daugėlienė, Jadvyga Barūnienė, vėliavą laiko Stasys Daržinskis, Elena Ambrozaitienė ir Regina Snarskienė.
Nuotr. J. Daugėlos

LIETUVIAI FLORIDOJE . Sunny Hills, FL

Daytona Beach, Fla. ATVYKSTA SIBIRO TREMTINYS

Kun. Alfonsas Svarinskas, Sibiro tremtinys, ALT s-gos Daytona Beach apylinkių skyriaus pirmininko Vytauto Abračio kviečiamas, atvyksta į Daytona Beach dalyvauti šio skyriaus ruošiamame tautos šventės minėjime rugsėjo 10 d.

Minėjimo proga įvykstančiose lietuviškose pamaldose svečias kun. Alfonsas Svarinskas drauge su kun. dr. K. Ruibiu Prince of Peace bažnyčioje 2.30 val. tą dieną atnašaus šv. Mišias, o po to salėje pasakys pagrindinę kalbą ir atsakinės į klausimus.

Po minėjimo bendros visiems dalyviams vaišės ir dovanų paskirstymas.

RINKO PO PETICIJA PARĄŠUS

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybai paskelbus parašų rinkimo vąją po peticija JAV prezidentui sąryšyje su artėjančia nelemta Molotovo-Ribbentropo sutarties sukaktimi, į parašų rinkimo akciją įsijungė ir Daytona Beach Lietuvių Bendruomenės apylinkė, vadovaujama pirmininko Juozo Paliulio. Ypač parašų rinkime rieškėsi pats Juozas Paliulis, Juozas Ambrozaitis, Kazimieras Barūnas, Stasys Daržinskis, Andrius Mironas ir kiti šios kolonijos lietuviai.

BENDROS PAMALDOS

Rugpjūčio 27 d. Prince of Peace katalikų bažnyčioje Ormond Beach įvyko bendros kelių tautybių pamaldos. Pamaldas organizavo vengrų tautinė grupė prisiminti kovojančią Vengriją prieš komunizmą ir pagerbti šv. Steponą, vengrų tautos patroną ir pirmąjį savo tautos karalių. Šv. Mišias atnašavo lenkų parapijos kun. Walter Bayer, talkininkaujant lietuvių kun. dr. K. Ruibui, kuris ta proga pasakė prasmingą, pavergtų tautų dabartines viltis keliantį pamokslą. Taip pat jis prisiminė ir bendro likimo vengrų tautą bei skaudžias pasekmes, išplaukiančias iš Molotovo-Ribbentropo pasirašytų sutarčių, kurių nelemta sukaktį neseniai minėjome.

Į pamaldas su procesija buvo įneštos visų tautybių – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vengrijos, Lenkijos, Ukrainos vėliavos, kurias padėjo tautiniais drabužiais pasipuošusios moterys.

Lietuvos vėliavą nešė Lietuvių klubo sekretorius Stasys Daržinskis, o palydą sudarė Juozė Daugėlienė, Jadvyga Barūnienė, Elena Ambrozaitienė ir Regina Snarskienė. Pamaldos vyko daugiausia anglų, vengrų ir lenkų kalbomis.

Pabaigoje kiekviena tautinė grupė sugiedojo savo himnus, gražiai nuaidėjo lietuvių giedamas Lietuvos himnas.

Pažymėtina, kad geros ir greitotos Lietuvių klubo valdybos informacijos ir kvietimo pamaldose dalyvauti dėka lietuvių sudarė bene didžiausią grupę, nors lenkų ir latvių grupės taip pat buvo nemažos.

Apie šias jungtines kelių tautų pamaldas pirmame puslapyje vietos dienraštis „The News-Journal“ išspausdino taiklų iškilnių aprašymą, citavo kun. dr. K. Ruibio pamokslą metu pasakytas mintis, išryškino pavergtų tautų siekius ir įdėjo didelę, spalvotą nuotrauką, kurioje yra vėliavas lydejusios, tautiniais drabužiais apsiirengusios keturios lietuvės ir dvi ukrainietės, tik gaila, kad labai iškraipytos pavardės ir vardai.

Pažymėtina, kad tas pats dienraštis rugpjūčio 23 d. atspausdino gerą, dalykiškai paruoštą, rašytojo Andriaus Mirono, LB apyl. vicepirmininko, laišką, iškeliantį Molotovo-Ribbentropo paktą žala Lietuvai ir kitom Pabaltijo valstybėm Latvijai ir Estijai. Pažymėtina, kad dienraštis anksčiau labai retai kada teužsimindavo Pabaltijo valstybes. Dabar, ten vykstant neatlaidžiai laisvės kovai, jau daugiau ir daugiau pasirodo gana objektyvių žinių.

LAIŠKAS KONGRESMANUI

LB Daytona Beach apylinkės valdybos pirmininkas Juozas Paliulis, artėjant Molotovo-Ribbentropo sutarties sukakti, pasiuntė laišką vietos kongresmanui G. James i Washington, D.C., prašydamas jį prašyti JAV prezidentą ir savo kolegas kitus kongresmanus, kad prie progos būtų iškeliamos nelemtos sandėrio sutartys, įgalinusios Sovietų Sąjungą užgrobti Lietuvą ir sužlugdyti jos nepriklausomybę, kalbant su Sovietų vadais. Prie laiško pridėjo ir gerai, dalykiškai paruoštą informaciją apie Ribbentropo-Molotovo pasirašytas sutartis bei protokolus ir jų pasekmes Pabaltijo valstybėm. Kongresmanas G. James Juozui Paliuliui padėjo raštu už informaciją ir pažadėjo visokeriopą paramą, svarstant Lietuvos klausimus Kongrese.

Jurgis Janušaitis

METAI BE KUN. A. KARDO

Kun. Antanas Kardauskas – Kardas žemiškąjį gyvenimą užbaigė 1988 m. rugpjūčio 11 d. Gimęs 1912 m. kovo 4 Pentiškių km., Griškabūdžio vls., Šakių aps., baigęs Vilkaviškio kunigų seminariją, kunigų įšventintas 1939 m. Po laimingų penkerių metų pastoracinio darbo Lietuvoje, išblokštą ir Vakarus, darbosvi Tirolyje, Bavarijoj, teologijos studijas gilino Romoje, penkerius metus pastoracinį darbą dirbo Čilėje, emigravęs į JAV darbosvi Grand Rapids, MI, bei New Yorko vyskupijoje. Iki 1982 m. Išėjęs į pensiją įsikūrė Sunny Hills. Tikru pensininku, su meškere ar kortų kalade rankose, niekada netapo, teikdamas dvasinius patarnavimus pensininkams savo tautiečiams bei laikydamas šv. Mišias beveik iki paskutinio atodūsio. Jo netekimą Sunny Hills lietuviai skaudžiai pajuto. Ant jo kapo Sunny Hills Kalvarijos (Calvary) katalikų kapinėse sausio mėnesį buvo pastatytas ir pašventintas gražus paminklas.

Kun. Antano mirties metinės buvo paminėtos rugpjūčio 11, tad kaip tik mirties dieną. Svarbiausia minėjimo dalis buvo gedulingos Mišios šv. Teresės bažnytelėje, 10:00 val. ryto. Jas laikė parap. klebonas kun. Francis Szczykutowicz su kun. Pranu Jaraška. Pamokslė kun. Francis prisiminė velionio kun. Antano įnašą į Sunny Hills tikinčiųjų gyvenimą ir apgailėjo jo netekimą. Pamaldas ypač praturtino klebono ir vargonininko muz. Vinco Mamaičio kartu lotyniškai išgiedotos egzekvijos.

Po pamaldų visi dalyviai nuvyko į Kalvarijos Kapines susikaupti ir pasimelsti prie velionio kapo.

Gedulingos iškilmės užbaigtos priešpiečiais buvusiuose kun. Antano namuose, kuriuose šeiminkauja jo sesuo Marija Kardauskaitė ir Viktorija Dėdinienė. Jų suruoštos vaišės, kaip ir visose iškilmėse, dalyvavo apie 35 kvietieji velionio artimieji bičiuliai. Į iškilmes buvo atvykusi ir antroji velionio sesuo, Pranė Kamantauskienė, gyvenanti Norwood, PA vietojė.

„JUODOJO KASPINO“ SAVAITĖ

Kai didieji lietuvių bei kitų pabaltiečių telkiniai Ribbentropo-Molotovo paktą 50-tąsias metines minėjo tik trečiadienį, rugpjūčio 23, Sunny Hills lietuviai minėjo tris kartus. Sekmadienį, rugpjūčio 20 d. lietuviškų pamaldų metu šv. Teresės bažnytelėje prabilo LB

vietinės apylinkės v-bos pirmininkė Onė Adomaitienė. Kondensuotai priminusi Lietuvos tragedijos prologą 1939 metais, paragino susikaupti, o rugpjūčio 23 d. kiekvienas savo namus papuošti juodais kaspinais. Tą dieną lektorius pareigas ėjęs Jonas Adomaitis, kun. Pr. Jaraškos pakviestas, perskaitė Sibiro kankinio kun. Sigito Tamkevičiaus pamokslą, pasakyto Kėdainiuose, prie ten iš Sibiro atgabentų tremtinių karsčių, ištrauką. O klebonas Francis Szczykutowicz gėdingąjį sovietų-vokiečių paktą prasmingai paminėjo savo savaitiniam parapijos biuleteny. Biuletenis spausdinamas anglų kalba ir jį skaito visi parapijos nariai.

Trečiadienį, rugpjūčio 23 d., daugelis Sunny Hills lietuvių tikrai juodais kaspinais papuošė savo namų paradines duris, o kai kurie ir pasto dėžutes, pastatytas atokiai nuo namų, prie gatvių asfalto, tad visiems pravažiuojantiems geriausiai matomas. Iš JAV LB c. v-bos gautus lankstinukus O. Adomaitienė išdalino daugiausia tarp amerikiečių. Porą nuvežusi į Panama City, pristatė „The News Herald“ dienraščio redaktoriams. Jie užtikrino, kad apie Pabaltijo kovą už laisvę žina ir nevengia dėti tomis temomis rašytų straipsnių.

Minėjimą išpūdingai užbaigėme kitą sekmadienį, rugpjūčio 27 d., irgi šv. Teresės bažnytelėje pamaldų metu. Jis buvo spontaniškas, grynai klebono Francis Szczykutowicziaus inspiruotas. Visiems trims lietuviams kunigams laikinai išvykus, klebonas vienas mums laikė pamaldas, pagrindines maldas pradėdamas lietuviškai. Pamokslą metu pirmiausia perskaitė „New York Times“ žinutę, kad Lietuvoje, Telšiuose, atidaroma antroji kunigų seminarija. Pažadėjo kunigų seminarijoms čia renkamas aukas į Lietuvą pasiųsti, už ką mes jam gerai paplojome. Tuomet jausmingai išpasakojė TV programose rugpjūčio 23 d. matytų vaizdų (pabaltiečiai nuo Talino iki Vilniaus susitvėrė rankomis!) išpūdžius. Paraginęs rašyti laiškus JAV senatoriams bei kongreso nariams ir prašyti mūsų laisvės aspiracijas remti, pamokslą baigdamas pakvietė visus susitvėrė rankomis. Nerangiuosius, kurie dar dėsle, perbėges per bažnyčią, rankomis sutvėrė. Tuomet, vėl jo paraginti, sugiedojom „Marija, Marija“ ir Tautos himną. Išpūdis buvo nuostabus! Daugelis šluosėsi ašaras... Idomu, ar grynai lietuviškose parapijose lietuviai kunigai sugebėjo tautiečius taip sujaudinti, kaip Sunny Hills lietuvius lenkas klebonas?..

AR STATYS PARAPIJOS SALĖ?

Sunny Hills katalikų šv. Teresės parapija šiuo metu turi

apie šimtą, ar truputį daugiau šeimų. Beveik pusė sudaro lietuviai, o kita, kiek didesnė dalis, lenkai, airiai, dar kelios tautybės. Parapija gyvuoja apie 23 d. kiekvienas savo namus papuošti juodais kaspinais. Tą dieną lektorius pareigas ėjęs Jonas Adomaitis, kun. Pr. Jaraškos pakviestas, perskaitė Sibiro kankinio kun. Sigito Tamkevičiaus pamokslą, pasakyto Kėdainiuose, prie ten iš Sibiro atgabentų tremtinių karsčių, ištrauką. O klebonas Francis Szczykutowicz gėdingąjį sovietų-vokiečių paktą prasmingai paminėjo savo savaitiniam parapijos biuleteny. Biuletenis spausdinamas anglų kalba ir jį skaito visi parapijos nariai.

Kai čia prieš trejus metus atsikėliau, prieš gal tuziną metų Deltonos pastatytą bažnytelę radau neišmokėtą. Pernai ėmė kiurti ir jos stogas. Prieš pat mums atsikėliant, Tallahassee-Pensacola vyskupiją į savo rankas perėmė energingas vyskupas, o Sunny Hills parapiją – lygiai energingas klebonas. Jų rūpesčiu, per vienerius metus dabartiniai parapiečiai turėjo išmokėti „morgičių“, o šį projektą užbaigę, sulopyti bažnyčios stogą bei pristatyti priebutį. Tie projektai kiekvienai šeimai kainavo po 5-6 šimtus dolerių. Viskas išmokėta grynais, jokios hipotekos, švariausia. Dar priešais bažnyčią įrengta ir išpūdinga aikštelė su Marijos statula, bet tam tikslui beveik neraginami suaukojo patys dosniausi parapijos nariai.

Prieš akis paskutinis ir numatomai gan brangus projektas – parapijos salė. Jos statybai jau renkamos aukos. Tiek kitų tautybių parapijos nariai, tiek lietuviai, beveik visi pritaria salės statybai, bet nuomonės skiriasi dėl finansavimo. Vieni, remdami vyskupų užmoji, sutinka, kad statybos būtų atliktos už iš anksto surinktus grynus pinigus, bet kiti nori užimti paskolą ir mokėti iš lėto, 20 ar daugiau metų. Aš esu jų pusėje. Kodėl? Pensininko „kartos“, arba „generacijos“ amžius, mano nuomone, yra maždaug 10 metų. Taigi, už dešimtmečio didelė dalis tikinčiųjų čia bus nauji žmonės. Tad kodėl gi dabartiniai parapiečiai turi viską užmokėti, būsimiesiems jokių pareigų nepalikdami? Pinigus statybom gali skolinti pati vyskupija ir iš procentų dargi gerai uždirbti. Tikiau, kad šią tiesą kas nors vyskupui išaiškint ir jį perkalbės.

Alfonsas Nakas

Laiškas

TAUTYBĖS SUJUNGIMAS SU NUSIKALTIMU

Chicago laikraščio „Southwest News-Herald“ rugpjūčio 31 dienos laidoje, aprašant adv. V. Bylaičio bylą, idėjo tendencinga antraštė: „Sentence Lith. Lawyer For Embezzling Funds“. Pabrėžti nusikaltusio tautybę yra ne tik neetiška, bet užgaulu visai tautybei. Tautybė buvo pabrėžta ir aprašymo tekste. Korespondentas Paul M. Anderson. Lietuviai turėtų protestuoti ir reikalauti, kad laikraštis, atsiprašytų, o jei buvo pikta valia – duoti teisman! Viktoras Šimaitis

A.†A.

Anna Karalius Budvaitis

UKELYTĖ

Gyveno Chicagoje, Bridgeporto apylinkėje. Mirė 1989 m. rugsėjo 3 d., 5-15 val. ryto, sulaukusi 79 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Vartininkų kaime. Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Stanley, dukros Alice Rudis, Mary Lynn Hall, keturi anūakai, viena proanūkė, brolienė Genevieve Budvaitis su šeima ir kiti gimines.

Priklausė šv. Jurgio parapijos moterų klubui. Kūnas pašarvotas trečiadienį, rugsėjo 6 d. nuo 2 iki 9 v.v. Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 7 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, dukros, anūakai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. G. F. Rudmin. Tel. 927-1138.

Savo tėvui aš esu skolingas už Krikščionybės idealas nebuvo gyvenimą, tačiau savo mokytojui esu skolingas už gerą, patundurų gyvenimą.

Aleksandras Makedonietis

Krikščionybės idealas nebuvo išbandytas ir rastas su trūkumais. Jis buvo rastas sunkus ir paliktas neišbandytas.

G. K. Chesterton

A.†A. JONAS VEBRAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. rugsėjo 5 d., 6 val. ryto sulaukęs 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 35 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Sofija, dukte Elona-Sofija, a.a. brolio Vinco šeima ir kitų Lietuvoje mirusių brolių bei sesers šeimos, sesers sūnus Petras Čelkis; taip pat pusseserės ir pusbroliai su šeimomis.

Velionis dirbo 22 metus DRAUGO spaustuveje kaip linotipininkas.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, rugsėjo 6 nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 7 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukte, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Chicagos aukštesnioji lituanistikos mokykla naujuosius 1989-1990 mokslo metus pradeda rugsėjo 9 d., šeštadienį. Nuo 9 val. iki 10 val. mokiniai persiregistruoja, o baigę lituanistikos mokyklą 8 skyrius naujai įsiregistruoja. Visi mokiniai nusiperka reikalingus vadovėlius. Tėvai prašomi tą dieną sumokėti, jei ne visa, tai bent pusę mokesčio už mokslą. 10 val. trumpas pokalbis su tėvais ir mokiniais, po to pamokos iki 12 val. Nuo kito šeštadienio, rugsėjo 16 d., pamokos prasidės 9 val. ryto ir baigsis 1:45 val. popiet.

x Pedagoginio lituanistikos instituto mokslo metai pradami rugsėjo 9 d., šeštadienį, Jaunimo centre. 9 val. naujų ir senųjų studentų registracija, 10 val. studentų „krikštynos“ ir supažindinimas su tvarka. Nuo 11 iki 2 val. reguliarios paskaitos.

x Jonas Grigas, PATRIA parduotuvės talkininkas, rastas nužudytas savo namuose. Giminių Amerikoje neturėjo. Kūnas po kelių dienų bus pašarvotas Petkuso Marquette koplyčioje. Laidotuviams rūpinasi Anatolijus Šlutas.

x Tautos šventės minėjimas rugsėjo 17 d. Jaunimo centre Čikagoje. 11 v. ryto žuvusių pagerbimas, prie paminklo, sodelyje. Kalbės gen. kon. Vaclovas Kleiza. Iškilmingos šv. Mišios didž. salėje. Celebruoja kun. Antanas Saulaitis, S.J. Pamokslas — kun. dr. Tomas Žiuraitis, O.P. Gieda Dainavos ansambliu. Paskaita — Vida Jonušienė. Solistė A. Gaižiūnienė, fortepijonas — A. Vasaitis, smuikas — Valdas Vašaitis. Praveda dr. V. Kerelytė. Kviečiame gausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas. A.L. Tautinė sąjunga.

x Reikalinga moteris prižiūrėti ligonį. Kambarys, maistas ir atlyginimas. Gyventi vietoje. Nereikia keltis naktį. Kreiptis 436-2588.

ADVOKATAS Jonas Nakas 505 Pleasant St., Ste. 202-C St. Joseph, MI 49085 Tel. 616-983-4130

Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvis

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. — 776-5162 14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 460-4866

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-8700

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. 778-0800

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. 325-3157

x Dainavos ansambliu kviečia visus į jdomią vakaronę. Vakaronė bus penktadienį, rugsėjo 8 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Bus proga specialiai susuktoje vaidinamoje susipažinti su Alytaus šokių ir dainų ansambliu Dainava. Visi kviečiami dalyvauti.

x Lietuvių Operos nariai renkasi penktadienį, rugsėjo 8 d., 8 val. vak. Jaunimo centre susipažinti su šio sezono planais. Laukiami visi dainavę praeitame sezone ar anksčiau. Taip pat operos valdyba maloniai kviečia atvykti galinčius ir norinčius išjungti į šio sezono Donizetti operos „Meilės Elekisyro“ pastatymą daininkus, ypač jaunimą.

x Lemonto Lietuvių Bendruomenės apylinkės nariai stropiai rengiasi savo gegužinei, kuri bus rugsėjo 10 d. Lietuvių centre. Valdybos pirmininkas yra Kęstutis Sušinskas, pietums paruošti vadovaus Vitalija Umbrasienė, barą organizuos Vytenis Milūnas, vietos parengimu rūpinasi dail. Algis Trinkūnas.

x PATRIA parduotuvės pastato priekis buvo sugriautas automobilio nelaimėje, tačiau prekyba vyksta kasdien. Čia rasite didelį pasirinkimą dovaninių prekių ir įvairių Lietuvoje vartoti tinkančių elektroninių ir kt. aparatų. Siunčiame prekes kargo į Lietuvą taip pat ir į kitus Amerikos miestus. PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL, tel. 312-778-2100.

x Lietuva Parcel Service praneša, kad nuo rugsėjo 7 d. dirbs naujose patalpose. Darbo valandos kol kas pagal susitarimą. Sekmadienį nedirbame. Kreiptis: 4108 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632, tel. 254-2817, namų 847-2614.

x Jūsų pinigai į Lietuvą siunčiami per banką į „dolerius“ parduotuves: tinka jūsų giminių apsipirkimui, automobiliams ir palikimams tvarkyti. Muito nėra. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145.

x Dailininko Kęstučio Balčikonio ir Juozos Plikionytės-Bružienės iš Vilniaus kūrybinių darbų parodos atidarymas įvyks rugsėjo 8 d., penktadienį, 7 v.v., Čiurlionio galerijoje. Paroda tęsis iki rugsėjo 20 d.

x Dvi lietuviškos darbo prie ligoniu arba vaikų. Skambinti vakarais 778-4744.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x JUOZAS RACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

x Dainavoje sėkmingai užsibaigė trečiasis Ateitininkų studijų savaitgalis. Savaitgalyje, kuris vyko rugsėjo 1-4 d., dalyvavo maždaug 150 asmenų, įskaitant tuziną svečių iš Lietuvos. Dalyviai klausėsi paskaitų ir gyvai diskutavo temas pristatytas: Stasio Lozoraičio, dr. Roberto Vito, Ramūnės Jonaitienės, dr. Romo Vaštoko, Sauliaus Galadausko, kun. dr. A. Rubšio, kun. R. Repšio, dr. Mildos Danytės. Savaitgalis jau tapęs vasaros pabaigos tradicija Dainavoje.

x Dr. Česlovas Masaitis iš Putnamo, Conn., buvo atvykęs į Chicago dalyvauti Lietuvių Krikščionių demokratų konferencijoje, kuri buvo pereinanti savaitgalį. Ta proga buvo atvykę aplankyti „Draugo“ redakciją, kurią painformavo apie Ateitininkų sėkmingą stovyklą Kennebunkporte, Me., ir Putnamo lietuvių veiklą.

x Mary Wedeikienė mirė rugsėjo 2 d., Kenoshoje, Wisc., ir ten pat po pamaldų palaidota rugsėjo 5 d. Nuliūdime liko vyras, trys sūnūs su šeimomis. Velionė buvo lietuvių kolonijos ir parapijos veikėja.

x Kargo visą laiką siunčiame į Vilnių arba į Maskvą praneša Romas Pukštys. Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 1-312-436-7772.

x Lietuvių Fondo vajeaus proga dr. Petras ir Elena Jokubkus pirmieji atsiuntė 100 dol. auką ir padidino turimą įnašą.

x PATRIA praneša, kad kol kas Maskvos kargo sandėliuose yra prekių perteklius, todėl Swiss Air, mūsų manymu rimčiausia kargo linija, kol kas laikosi paskelbto embargo. Galime pasiūlyti per kitas kargo oro linijas, tačiau dovanos adresatų nepasiekia du ar tris mėnesius. Pasikeitus padėčiai, pranešime. Vaziuojantiems arba grįžtantiems į Lietuvą turime labai didelį elektroninių bei kitokių, Lietuvoje pageduojamų, prekių pasirinkimą. PATRIA 2638 W. 71 St., Chicago, tel. 312-778-2100. Sav. A. ir F. Šluta.

x Lietuvoje pageduojama kosmetika labai žemomis kainomis! Pz. 12 spalvų mažiaiau negu 2 dol. Įvairus pasirinkimas. Transpak, 2655 W. 69 St., tel. 312-436-7772.

x Video ir stereo aparatūrą siunčiame į Lietuvą. Siunčiame kargo į Maskvą arba Vilnių ir iš kitų JAV miestų. Tiksliai ir sąžiningai kargo informacija persiunčiant jūsų daiktus. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145.

x Dr. Vilija Kerelytė praneša, kad nuo šių metų rugsėjo 6 d. ji atidaro antrą kabinetą 6132 So. Kedzie Ave. Kabinetas — veiks trečiadieniais nuo 12 iki 7 val. vak. Skambinti tel. 778-6969 arba 246-4000.

x Ieškome moters prižiūrėti 2 m. vaiką. Darbo valandos ir atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti: 301-5621. Kalbėti angliškai.

x 35 svarų maisto gaminių siuntinys sudaromas Lietuvoje: sprandinė (palendrica), rūkyta jautienos file, aukščiausios kokybės rūkyta dešra, kava, kakava ir kt. 185 dol. su pristatymu. Muito nėra. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, 312-436-7772.

Jonas Valkiūnas, 6 kl. K. Donelaičio lit. m-ls.

Jei vėjui išduodi savo paslapstis, nekaltink vėjo, kad jas išdavė medžiams.

Kahlil Gibran

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Žvaigždutė

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Pažaislio bažnyčios bokštai. Šioje bažnyčioje yra stebuklingas Dievo motinos paveikslas.

LIETUVA

Viktoras Šimaitis

Ten, kur gražuolė Baltija,
Ten, kur senolė Šatrija,
Kur Grigo Ratai ir Sietynas,
Šalis ta Lietuva vadinasi.

Kur kraujas Mindaugo širdies,
Iškėlęs tautą į žvaigždes,
Vėl laisvės ilgusiu masina,
Šalis ta Lietuva vadinasi.

Jos meilė mūsų širdyje
Žėrės, kaip aukso žarija,
Mes parašysime žvaigždynus:
„Šalis ta Lietuva vadinasi.“

VASAROS ATOSTOGOS

Vasaros atostogos prasideda, kai baigiasi mokslo metai. Tada yra pats geriausias laikas, nes nereikia anksti keltis, ruošti pamokas ir skubėti į mokyklą.

Per vasaros atostogas aš esu labai užimtas. Tada prasideda įvairios stovyklės. Vaziuoju į lietuviškas stovyklas: buriavimo ir skautų stovyklą Rake. Visa dieną praleidžiame gamtoje, gryname ore. Be to yra įvairūs užsiėmimai, žaidimai, dainos ir t.t. Viskas vyksta lietuvių kalba — mes tiek tiek pramokstame geriau kalbėti lietuviškai.

Aš taip pat vaziuoju į europietiško futbolo stovyklą. Ten yra sunku, nes reikia anksti keltis ir sunkiai dirbti. Išmokstame kaip geriau žaisti, gaudyti, šokti, spardyti ir t.t. Turime priešpiečius ir trumpą pertrauką. Po to mes vėl dirbame. Vakare valgome vakariene, šiek tiek ilsimės. Tada mes žaidžiame tikras žaidynes. Devintą valandą vakare einame į vidų žiūrėti įvairius filmus, komedijas. Kartais einame maudytis baseine. Reikia sunkiai dirbti, bet yra smagu.

Būdamas namie po visų stovyklų, žaidžiu su draugais, važinėju dviračiu ir einu į paplūdimį. Ir taip smagiai praleidžiu gražias vasaros atostogas, kol vėl prasideda mokslo metai.

NAKTIS

Tamsu, tamsu,
Gūdu, gūdu.
Ir man baisu čia eit per mišką;
Čia klyktelia piktu balsu
palėda,
Sukiauksi lapė miško pakrašty,
Nuaidi vilko kauksmas per
eglyną,
Pajudina eglės šakelę vėjas,
Nukrenta kankorėžis žemyn.
Man spaudžia širdį nykius
mintys
Ir noris grįžti man atgal namo.

Lina Kalinauskaitė,
8 sk. mokinė iš Lietuvos

DVYLIKI GALVU

(Lietuvių tautosaka)

Yra ir šykščių bei pavydžių žmonių pasaulyje. Tokių niekas nemėgsta, todėl ir nekalba apie juos. Seni žmonės prisimena dar pasakas apie sykštūlius-burtininkus. Štai viena iš jų: Vienas senelis sekmdienį visus išvarė į bažnyčią, bet pats nesiruošė. Vienas samdinyš išėjo iš namų, bet seneliui nematant, sugrįžo ir užlipo ant krosnies. Jam buvo įdomu, ką senelis dabar darys. Neilgai teko laukti. Atsineša puodą ir kasa duobę po krosnimi. Istato puodą į tą duobę ir garsiai pasako: „Be dvilikos galvų šių pinigų niekas neišims“. O samdinyš paslaptingu balsu sako: „Ar gaidžio?“

„Ne“, — kalba toliau senelis ir kasa žemes ant puodo. Samdinyš vėl pakartoja: „Ar gaidžio?“

„Ne“, — ir toliau beria žemes ant puodo. Tik kai trečią kartą samdinyš tą patį pakartojo, tada senelis pasakė: „O ką, tegul būna ir gaidžio.“ (Papasakojo Pranas Berzinis, 68 m. amžiaus iš Akmenės parapijos. Užrašyta 1949 m.)

PRAKIURIO PADANGA

Vienas automobilio vairuotojas šalia kelio keičia padangą. Vienas jo pažįstamas sustabdo automobilį ir paklausė: — Ar ant vinies pataikė? — Ne, ant butelio, — paaiškino dirbantysis. — Ar negalėjai to butelio paštebėti? — Kaip pastebėsi, kad žmogus butelį nešėsi kišenėje.

MERGELĖ KARŽYGĖ (Atpasakojimas)

Jogaila nužudė kunigaikštį Kęstutį. Ryžosi nužudyti ir savo pusbrolių kunigaikštį Vytautą, bijodamas, kad jo nepašalintų iš valdžios. Jis buvo Vytautą apgaulingai pasikvietęs pas save ir uždarė į kalėjimą. Vytautas kalėjime buvo liūdnas. Jis galvojo daug padėti Lietuvai, apginti nuo priešų, padaryti stiprią ir galingą valstybę. Vytautas nebijojo mirties. Jis norėjo mirti kovos lauke, bet ne budelio nužudytas kalėjime.

Į kalėjimą leisdavo ateiti jo žmonai. Ji atėdavo kartu su savo tarnaitėmis. Liūdni būdavo tie pasimatymai. Kartą tarnaitė pasiūlė Vytautui pabėgti iš kalėjimo persirengus jos drabužiais. Vytautas nepriėmė jos aukos. Tarnaitė įrodinėjo ir ant kelių atsiklaupus maldojo kad sutiktų. Jis Lietuvai daug gero padarytų būdamas laisvas. Jei žūtų kalėjime, būtų didelė nelaimė Lietuvai.

Pagaliau Vytautas sutiko priimti šios didvyriškos mergaitės auką. Apsirengęs jos drabužiais ir sargybos neatpažintas išėjo iš kalėjimo su savo žmona. Tris dienas tarnaitė vaidino Vytautą. Kai ją atpažino ir nubaudė, Vytautas jau buvo toli nukelias už Lietuvos sienų ir organizavo kariuomenę.

Gytis Vygantas,
Dariaus Girėno lit. m-las
8 sk. mokinys

Red. Vytautas vėl atgavo valdžią. Nugalėjo visus priešus ir padarė Lietuvą didžiausia valstybe Europoje. Norėjo apsiavaičiuoti rugsėjo 8 d. karaliaus vainiku. Jam vainikas buvo paskirtas, tik lenkai jį pavogė. Jis tą įvykį labai pergyveno ir neilgai trukus mirė.

Vytautas buvo krikščionis, todėl vainikavimo dieną pasirinko per šv. Mergelės Marijos gimimo šventę. Nepriklausomoje Lietuvoje ta diena buvo religinė ir tautinė šventė. Išėivijos lietuviai tą šventę prisimena ir surengia minėjimus.

Lietuva nebesiekia būti tokia didelė ir galinga. Ji nori būti laisva ir nepriklausoma, tačiau rusai-okupantai visokiais būdais trukdo. Švęsdami šią Marijos gimimo dieną, pasimelskite į Ją, kad Ji išprašytų iš savo Sūnaus Lietuvai laisvę.

NETVARKA

Petriuko tėvelis turėjo kažkur skubiai išvažiuoti. Įėjo į maudyklės kambarį apsiprausti. Žiūri, kad nėra padėta muilo. Susinervavęs šaukia žmonai, kad netvarka vonios kambarėje, nes nėra muilo. Žmona pyktelėjusi dėl reikimo pastebė: — Kodėl reikia taip reikėti? Ar liežuviu neturi? — Turiu, — kiek atsileidęs vyras sako, — žinai, kad aš ne katinas, kad liežuviu galėčiau praustis.

Pardavėjas davė garantiją visam mašinoms gyvenimui

Kaip bet ar pardavėjas taip ilgai išsilaukys?

Piešė Lina Grigaitytė

IŠ KIAUŠINIŲ IŠPERĖTI VAIKAI PO PASAULI KELIAUJA

(Konkursinė lietuvių liaudies pasaka) (Tėsinys)

Jie jojo per mišką ir pamatė kažką žibant medyje. Jie tarp savęs kalbasi: — Kas ten žiba? — Jok ir pažiūrėk, — broliai sako šeiminkui arba jauniausiam broliui. Kai priėjo, žiūri — plunksna iškista į medį ir žiba. Jis ištraukė plunksną ir įsidėjo į kišenę. Arklys jam sakė: — Neimk, turėsi bėdos!

Paskiau jie visi jojo toliau. Priėjo gražius namus. Jie paprašė nakvynės. Priėmė. Tie namai buvo pekla (pragaras). Jiems davė gražius kambarius, arklides arkliais. Kai broliai nuėjo miegoti, velnienė norėjo juos visus praryti. Šeiminkas pajuto: — Kelkime, broliai, ir bėkime! Bus negerai!

Pragare ant sienos kabėjo kardas. Jis gražiai žibėjo. Šeiminkas nukabino tą kardą ir nukirto velnienę galvą. Kardą sau pasiėmė. Arklys jam sakė: — Neimk to kardo, bus tau negerai!

Broliis nepaklausė arkliaus. Paėmė kardą ir išbėgo iš pragaro. Velnienė paėmė savo nukirstą galvą, užsidėjo ant pečių ir pradėjo brolius vytis. Jau visai netoli brolių buvo. Šeiminko arklys sako: — Sakiau, kad neimk kardo, turėsi bėdos. Žiūrėk, mano dešinėje ausyje yra smėlio mazgelis. Mesk jį per save į velnienės pusę.

Kai metė, pasidarė kalnas. Kol velnienė lipo į kalną, sugaišo daug laiko. Broliai jau toliau nuėjo. Velnienė vėl pasivijo juos. Arklys sako: — Sakiau, kad neimk tos plunksnos, turėsi bėdos! Žiūrėk, mano dešinėje ausyje rasi tokį pagaliuką, mesk per save!

Kai broliis numetė, pasidarė didelė giria. Velnienė vėl sugaišo laiko, kol išėjo iš girios, bet juos prisivijo. Arklys vėl sako: — Sakiau, kad neimk kardo ir plunksnos! Žiūrėk, mano dešinėje ausyje rasi mažą buteliuką vandens, mesk jį per save!

Tuojuo pasidarė upė. Vanduo užliejo pragara, velnienė pasenkdo. Taip jie ištruko. (Bus daugiau)

Klausimai: 1) Ką broliai pamatė miške žibant? 2) Ką jie priėjo? 3) Kas ten gyveno? 4) Kodėl jie bėgo ir kas juos vijo? 5) Kaip jie išsigelbėjo? **Žodynas:** 1) Žibėti, 2) arklidė, 3) praryti, 4) mazgas-mazgelis, 5) sugaišti, 6) ištrukti, 7) alkis, 8) alkūnė, 9) alpti, 10) altana. **Gramatika:** Duotos daiktavardžių ir būdvardžių įvairių linknsnių galūnės: ai, ies, é, am, yje, iems, ei. Kurios iš šių galūnių yra būdvardžių galūnės. Jų iš viso čia yra penkios. Parašykite pilnus žodžius. Konkurso taisyklės Draugo 134 numeryje.

PATOGUMAI

Patogumai lygūs samanoms, kuriomis apaugęs medis nevertai supuva. Č. Grincevičius